

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Kairó, november 22. A néphez intézett kiáltvány megállapítja, hogy a kormány legkomolyabb erőfeszítéseket tesz a bűnösök kinyomozására. Huddleston ezredes a hadsereg főparancsnoki teendőivel bízták meg.

A tengerügyi hivatal megcáfolja azt a hírt, mely szerint az angol flotta parancsot kapott volna, hogy induljon Alexandriába.

Jól értesült londoni körökben azt tartják, hogy ha az egyiptomi kormány jogilag nem is felelős a gonosztervért, de erkölcsileg viselni kell a következményeket.

Kairóban huszonegy letartóztatást fogantatottak a merényletben való részesség gyanúja miatt. Az angol kormány ultimátumszerű jegyzékében a főparancsnok elleni merényletért teljesen az egyiptomi kormányt teszi felelőssé. Zaghlul pasza lapja azt írja többek között a merényletről, hogy ha a főparancsnok meggyilkolásáért Anglia túlzott követelésekkel lépne fel, azokat egyetlen kormány sem fogja elfogadni.

Mosoiu miniszter beszéde a liberális párt tisztújító közgyűlésén

A szoborleplezés után pénteken este nyitották meg a liberális párt nagyváradi klubhelyiségét a Széchenyi-szálloda első emeletén. Ugyanekkor tartotta a biharmegyei és nagyváradi liberális párt tisztújító közgyűlést is.

A párt tagjai nagy számban jelentek meg a gyűlésen és különösen sokan voltak a vidési tagok.

A klubfelavató ülést dr. Popovici Miklós prefektus, a klub elnöke nyitotta meg. Üdvözölte Mosoiu minisztert a történelmi nevezetességi ünnep alkalmából.

— Önben — mondotta Popovici Miklós dr. prefektus — most csak Biharmegye igaz fiát üdvözöljük, nem a minisztert és nem a generálst. Ünneppon nekünk ez a mai, mert olyan férfit találhatunk magunkénak, aki a nép érdekeit dolgozta és akinek hozzájárulása teremtetett meg a klubot is.

A prefektus ezután a gyűlés célját ismertette.

Sajnálatos incidenst okozott Costa beínyesi delegátus folytonos közbeszólása, de Mosoiu miniszter erélyes szavai elcsitították a vihart.

Mosoiu miniszter emelkedik szólásra ezután. Hangos éljenzéssel üdvözlik és a szakadatlan óváció közepette kezdte meg a beszédét. Ismertette a gyűlés célját, amely a klub felavatásán kívül a tisztújítás is.

— A liberális pártnak köszönhető, hogy ma Biharmegye is Romániához tartozik.

Ismeretlen ezután az 1919. évi történelmi napokat, amikor Brătianu Jónel egyenes utasítására lépte át a hadsereg a csucsai vonalat. Elmondta ezután, mit tett idig a liberális párt a konszolidáció érdekében kifejtett munkát és az oktatás fejlesztése körül elért sikereket. A liberális kormány már eddig hitezer új iskolát építtetett az országban. A miniszter bejelentette még azt is a beszédében, hogy Nagyvárad már a legközelebbi jövőben egyetemmel kap. A hadapród-iskola palotájában lesz az egyetem. A katonai iskolát a renovált várban helyezik el.

Nagy lelkesedéssel hallgatták a miniszter beszédét, majd megkezdődött a tisztújító választás.

A megyei bizottságot a következő tagokból állították össze:

Mosoiu Trajan és Lepadatu Alexandru miniszterek, dr. Popovici Miklós prefektus, Negulescu Athanas képviselő, Pacala Theodor, Papudoff Theodor, dr. Roxin György, Szilágyi Corbu János, Bogdan Jonecu, Dudulescu György, Negru Vasile, Bocskai György, Moga Juon és Barbu Romulus.

A választás után Lobontiu szilágy megyei képviselő méltatta a biharmegyei liberális párt által elért eredményeket.

A gyűlést dr. Popovici prefektus rekesztelte be.

A gyűlés után a Palace-étteremben bankett volt, amelyen a pártnak több, mint száz tagja volt jelen. A banketten lelkes beszédekkel ünnepelték a pártot.

* Kegelet a Sas alatt.

Ismét kérni kell a régi tiszti rang elismerését

A nagyváradi hadkiegészítő parancsnokság a következő értesítést közli:

A hadügyminisztérium 38503—1914. sz. rendelete alapján közöljük mindazokkal, akik az osztrák-magyar hadseregben volt rangjuk elismerésért folyamodtak, de ezt a kérelmet nem teljesítették, hogy a 30—920, 165—919. sz. miniszteri határozatok és a 82 922. körrendelet megsemmisítik olyképp, hogy az érdekeltek sürgősen nyújtsák be ezekhez a kérvényekhez a következő iratokat:

1. Egyéni kérelem (Cerera individualis). 2. Személyi adatok (Lista personala). 3. A rang biztosítása (kinevezési okmány, vagy a volt osztrák-magyar hadsereg más hivatalos aktája, amely 1918 november 1. előtt kelt, mint például menetlevél, szabadságlevél, leszerelési okmány, fizetési beszüntetési irat, postai levél, lap, stb.). 4. Román állampolgári bizonyítvány. 5. Lemondási nyilatkozat idegen állampolgárságról. 6. Tanulmányi bizonyítvány. 7. Születési bizonyítvány. 8. Mit csinált 1918 nov. 1-től a kérvény beadásáig. 9. Katonai orvosi bizonyítvány.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy ezek a kérvények 1925 május 1-ig fordítanak el.

Az öngyilkos Osváth-lányok nem voltak baptisták

A szármári Osváth-nővérek tragikus esete még mindig foglalkoztatja a város közönségét. A három nővérek bízalmas öngyilkossága olyan szenzáció volt, melynek hullámai még ma sem simultak el. Szármári jelen és alapján annak idején megírtuk, hogy a szerencsétlen lányok haláluk előtt átérték a baptista vallásra. Így írta meg az összes erdélyi lapok az esetet. Most a szármári baptista szervezet vezetője cáfolja meg azt a hírt, mintha az öngyilkos lányok baptisták lettek volna.

— Az az állítás — mondja a cáfolat — mintha a három öngyilkos testvér hónapokkal ezelőtt beépített volna a baptista felekezetbe — tévedésen alapszik. Nemcsak, hogy át nem tértek, hanem még látogatni sem voltak gyülekezettünknek. János b. tyúk, ki ezelőtt 9 évvel meghalt, baptista volt, de ők sajnos, még csak nem is foglalkoztak komolyan bibbiával. Ha foglalkoztak volna vele, mint olyan környel, amely az emberiséget csak boldogítja és nem boldogítani tudja tenni, bizonyára nem tudták volna magukat olyan rut halálra rászánni.

Egy Istenben hívő lélek még nem keresedik el azért, mert kissé nehéz az élet, mert hinnie kell azt, hogy Isten gondot visel rá. Nincsen a földön arva, mert ő mindenkinek atya. Az Ur igaz gyermeke nem dobhatja el a lélek örök boldogságát.

Még egyet kell kijelentünk: Egyházunk tagjai nem fanatikusok, hanem önudatos keresztények. Csak elkárhozott lelkek dobhatják

el maguktól ezt a drága életet, amellyel az Isten ajándékozott meg bennünket és az ajándék visszavonása, megsértése az Istennek, aki pedig az öngyilkos vigaszt és gyógyulást nem ad.

A divatrevü szenzációi

Az egész város társadalma lázas váncsisággal készülődik a december 5-én nagy divatrevüre, mely fényben, pompában és felvonuló cégek sokaságát tekintve feltekinthető fog egy stílusos és finom kiállítás. Különösen a női- és úridivat cikkszörme-árak, estélyi ruhák, férfiföltők, bundák, felöltők, harisnyák, utcai és estélyi cipők, ékszerek, gyémántok, toalettak, pizsamák, női kalapok, pompadurák, kosztümök stb. stb. fognak rendelkezni nagy feltűnést kelteni, mert a legújabb divat szenzációit mutatják be az úri közönségnek.

A divatrevü keretében csak a legelőkelőbb és legegánsabb cégek vesznek részt. Így Szilágyi Ernő estélyi toalettakészítő dr. Békefiné és Békefi Vera női ruhák készítői új kreációkkal, Leichner a téli ruhák készítője új csodáival, Hollószágos hírvérférfi-divat cikkekkel, Horbáitz József férfiruhákkal és Bódis Ferenc ékszerekkel, ezüstművekkel, Old England harisnyakkal és kötött cikkekkel stb. stb. lenne felsorolni azokat az igazán meghatározó cégeket, melyek az operett-divatrevü keretében felvonulnak legjobb áruikkal.

A december 5-iki divatrevü, mely 8 órakor kezdődik, különben premier lesz is, mert a revü pompás operettmel, melynek szövegét Hilf László írta, zárja majd pedig Várad Aladár állította össze.

Figyelem!	Női és férfi	Figyelem!
Férfi ingek, nyakendők	Harisnyák, Keztyűk	Leszállított cső árakból
NEUMANN		
Sztreda General Mosoiu (Kerület) 1. sz.		

Nagyváradi legrégebbi szűcs és szőrméruháza

Zboray Gyula és Tsa cé

átteleve Bulv. Regele Ferdinand 8.
(Stepper utrászdával szemben)

Ajánlja duzen fészere't raktárát n. é. közönség szives figyelmébe

Mozgósínházaink műsora.

DORIAN

Vasárnap:

Jackie Coogannal

A KIS BOHÓC

Jackie Coogan kalandjai a ciruszban.

Ezt megelőzi:

A négy lábú költő. Burleszk.

Vasárnap d. e. fél 11 órakor

Gyermek maliné

a Dorian Filmszínházban

PASSAGE (volt Vigadó)

Vasárnap

A magas diplomácia

Vigjáték az udvari életből.

Ezt megelőzi:

Seff és Fatty

két 2 felvonásos burleszk.

Hétfőn bemutató

Fenség

Dorian film!

Dorian film!

Maradék cipővásár a Selejtes Cipőáruházban.

A gyermekek védelme

Visszaállítják a patronázst

A háboru előtt és alatt nagy szolgát tett a jövő nemzedék nevelésének megkezdésére a gyermekek megjavításának munkájában megbecsülhetetlen szolgát vállalkozott a patronázs-egyesület. E sorban pártfogót rendelt a bűnözők mellé, akik környezettanulmányt szívtak s ha a család, vagy környezet károsnak bizonyult a fiatalok károsára, a gyermeket kivette a családból s a környezetéből s elhelyezte megfelelő helyre. Állandóan felügyelt a gyermek erkölcsi nevelésére s a háboru nyílag támogatott azokat a fiatalokat, akik a munkahelyükről kénytelenek voltak eltávozni s egyelőre nem tudták munkát.

Jordai Molnár Géza idején Petry tanár nagy önzetlenséggel vezette a patronázs ügyeit, járt-kelt, fáradozott a káros kimenekülő s a bűn elől oltalmat nyújtó gyermekek megmentése érdekében. Ekkor Alliquander Kálmán bíró ráteremtett egy nemes feladatot s mindaddig működött az egyesület, amíg a közönség meg nem buktatta.

Most Fildán Emil dr. főügyész vette át a patronázst nagy fontosságát s a családom biztonságára való jelentőségét. A gyermekek bűnözése olyan perccel kezdődött, amelyről nem is álmodott a szociális. A gazdasági és pénzkrisis, a feladatok hiánya, a rossz könyvek és filmek elterjedése, a fiatalok ellenálló képességének csökkenése s a bűn partjaira sodortak egy új generációt. Ma a korcsmai fiatalok a telvék, az iparostanulók s diákok utálatos helyeken versengenek a felnőttekkel a dorbézolásban s a fiatalok utálatos elöltti évek óta aprógyermeknek tartják a nagy bűntettekkel terhelt. Van Molnár Géza és társai 13 éves korukban nagy tucatnyi bűntettel terhelték a gyereket, mert nem volt felügyelet a gyermekre s a romlottak rontották a romlottak még mentes gyermekeit.

Fildán Emil dr. főügyész akciója márra már működésbe hozza a patronázst a régi keretekben új erővel, hogy állítsa meg a romlásnak, s a fiatalok lelkeiben végbement háboru alatt és után s amely ijesztően megerősítette a bűnesetek számát.

A szegény beteg orvos nélkül

A patikuseal akarja kikuráltatni magát

Optikusok hozták gyakorlatba, hogy orvosi rendelés helyett saját maguk végezzék a delikvensen szemészeti vizsgálatot. Az az optikus, aki így látszólag feleslegessé tette az orvost, jelentős patienturára tett természetesen szert, mert a beteg még akkor is szívesen spórol az orvoson ha tehetős.

A nehéz gazdasági viszonyok, az általános szegénység viszont most egy másik és most már sokkal veszélyesebb gyakorlatot kezd kifejleszteni, azt, hogy a betegek a patikákban kérnek bajukra szert, anélkül, hogy magukat orvosi vizsgálatnak vetnék alá.

— Kérek valami torokfájás ellen való orvosságot, — mondja a belépő szegény ember, aki igen sok esetben különben egész elfogadhatóan ruházódik.

Van, aki a gyomrát fájlatja, egy másik szurást érez, aludni nem tud a harmadik és így tovább. Mindezek úgy gondolják, hogy a patikus ugyis tudja, hogy melyik betegségre mi a medicina. Ha azonban a gyógyszerárak minden esetben csak így a tünetek bemondata alapján szolgáltatnák ki a méregket, elkerülhetetlen lenne a sok óvatlan mérgezési eset. Hatósági utasítás különben is, hogy semmiféle orvosságot sem szabad recept nélkül kiadni, egyedül az aspirint. A szegény betegek azonban mégis csak gyógyulni szeretnének és úgy gondolják, hogy orvos nélkül inkább meg lehet gyógyulni, mint gyógyszer nélkül. Inkább az orvosi költségeket szeretnék tehát megtakarítani.

Azok, akik recept nélkül mennek a patikába legtöbbször makacs és erőszakos betegek. Napszámos aszszonyok, szerencsétlen nyugdíjasok, munkaképtelen öregek. A gyógyszerész tiltakozására, hogy nem adhat orvosi vévény nélkül orvosságot, sirnak s rimázkodnak. Van aki leplezetlenül azt mondja, hogy vagy a doktort, vagy a patikát nem tudja megfizetni. Hogy ezekről a szomorú jelenségekről meggyőződ-

jünk, felkerestük az egyik gyógyszerárat, ahol a következőket hallottuk:

— Tényleg megtörténik, hogy beálltanak hozzánk emberek, akik hivatkozva a drága orvosi honoráriumra, recept nélkül kérnek a bajukra gyógyszert. Természetesen ha nem olyasmit kérnek, mint a ricinus olaj, aszpirin, vagy kamilla-tea, elutasítjuk valamennyit. A gyógyszerárak szigorúan betartják az előírásokat s még csak kivételes esetnek se lehet nevezni, ha például sürgősen fogcsépett kér foggájásra, vagy fejfájás elleni port. A patikának különben sem lenne haszna, ha recept nélkül szolgálna ki, mert hiszen ugyis csak a gyógyszer árát kéri meg, de nem az orvosi honoráriumot is. Az orvosok hatáskörébe mi nem avatkozunk.

Egy orvos a következőkben mondott véleményt erről a kérdésről:

— A közegészségügy legegyszerűbb követele, hogy gyógyszer orvosi recept nélkül ne lehessen kiadni. Sajnos a szegénység oly nagy, hogy elhihető, hogy gyakran fordulnak elő olyan esetek, amikor a beteg egyenesen a patikához fordul. A kormánynak volna kötelessége, hogy ingyen ambulatóriumot állítson fel. Nagyváradon van egy poliklinika, amely díjtalanul nyújt nemibetegeknek és szembetegeknek orvosi segélyt. Elég nagy forgalmat is bonyolít le s ezek a közegészségügyi szervek nem sok kötelező áldozattal kifejleszthetők volna odáig, hogy belbetegségek esetén is a közönség rendelkezésére álljanak. Sajnos hogy éppen az a publikum, amely gazdaságilag a legjobban megéri az idők változásait, szeméremből idegenkedik az ingyenes kezeléstől. Pedig az „államosított betegség”, amikor minden beteg ember ingyen juthat orvoshoz, gyógyszerhez, kórházhoz, a szociális fejlődés egyetlen sürgős követelése. Hja, persze ma a huszadik század eleji humanitás elködésével sokkal inkább előtérbe nyomult kérdés az, hogyan üssük egymást agyon, semminthogy Krisztus igével szeressük egymást és segítsünk egymáson.

Szövetkezeti önségély

Irtá és az iparosok ismeretterjesztő estélyén
1924. nov. 4-én előadta: dr. Oláh Béla

III.

Akik a kisipari élet jelenségeinek vizsgálata elől a dogmatikusokat annyira jellemző szuverén göggel nem zárkoztak el, — akik tehát tudatában vannak annak, hogy a kézműipar még mindig jelentős faktora a termelés munkájának, — mindannyian megegyeznek abban, mikép a kézműipar pangásának egyik legfőbb oka a teljes szervezetlenségben, az iparúzó egységek magaráltatásában, a közvetlen vezetés, irányítás és támogatás hiányában keresendő. A fiatal kézműiparos önállósulásának első percétől kezdve nélkülözni kénytelen mindazt a lelkiismeretes utbagazatást, mely anyagi existenciájának kellő megalapozásához mulhatatlanul szükséges. Sem érdekeinek közvetlen képviselője: az ipartestület, sem a lakhelyétől többnyire távol eső kamara sem foglalkozhat vele és ügyeivel oly behatóan, amint az kívánatos volna. Szüksős viszonyaik között bizalmatlanokká vált iparostársai-ban nem szaktársat, hanem kérges szívű konkurrenst lát és talál. Kölcsöntökéhez nem juthat, mert vagyona nincs. Anyaghoz nem juthat, mert hitele nincs. Munkához nem juthat, mert neve nincs. De mert

élnie kell, megalkuszik a viszonyokkal és ha talán szaktudása a műipar hivatottkezü mesterévé predestinálna is, — tulipános ládát farag vásárlatógató parasztok számára.

Tegyük fel azonban, hogy a szerencse istenasszonyában pártfogóra akad, vagy oly helyen telepedhetik le, ahol összeköttetései vannak. Ebben az esetben közvetlen fogyasztói révén munkát szerezhet ugyan, de mert hitele nincs (a hitelnyújtás üzlet és nem könyörületességi tény), üzemet nem fejleszthet, marad egész életén át a megrendelések szűkös kenyerére utalt, kisjövedelmű kézműiparos, kiből lehet idővel ipartestületi előjáró, de nem lehet soha azzá, amivé voltaképpen fejlődnie kellene: a dolgozó középosztály jól kereső, vagyonosodó tagjává.

Ha pedig a szerencse is kegyeli, tőkéje vagy hitele is elegendő van, berendezkedhetik ugyan a többtermelésre, de az ennek folytán felhalmozódott árukészletet értékesíteni a speciális kisipari betegség, a „spiritus mercatoris”, a kereskedelmi szellem hiánya folytán nem képes. Mihez kezdjen tehát? Kalapács helyett kaszát kapát ragad s törpe földesekéjén búsan szellőzik.

Milyen ipari élet cgeteltségbei

A NAGY CIPŐELÁRUSÍT

GONDA TESTVÉREK Cipőáruházában Bulv. Rege

mindenkinek egyenes kívánságára meghosszabbított, hogy ezen kedvező alkalmat mindenki kihasználhassa. — Túl raktáron levő női-, férfi- és gyermekcipőket minden elfogadható árban elárusítjuk. — Wimpassingli hó- és s

a termelés rendjét a munkamegosztás és munkamegosztás elvei szerint átalakíthatná, a kisipari hitelt biztosíthatná, a tagok keresetét növelhetné, az árúk értékesítése körül kollektíve járhatna el s alkalmat nyújthatna az újabb generációk friss tartalékainak könnyű elhelyezkedésére.

Ezek a szempontok is a szövetkezésben rejlő hatalmas gazdasági és szociális erőre hívják fel a figyelmet, nem is szólva most arról, hogy a kézműipar pangásának másik közismert oka: a kapitalista termelés lenyűgöző versenye ellen is egyedül a szövetkezési önszerveződésben találhatunk határozott védelemre.

Ákarmely nézőpontból vizsgáljuk azonban a szövetkezési önszerveződés kérdését, annak fontosságát és a megoldás elodáztatlan sürgősségét tagadásba venni nem lehet. Sőt éppen ellenkezőleg: a háború által lényegesen változásokon átment gazdasági élet következményei és a jövődöbél fejlődés megalapozása a kézműipari, politika vezérmotívuma gyanánt ezt a parancsot írja elénk: Szövetkezzünk!

Ha egy kézműipari szövetkezés viszonyait attól az időponttól kezdve tesszük megfigyelésünk tárgyává, amidőn a megalkulási szándék már testet öltött, úgy találjuk, hogy a szövetkezési életnek vannak bizonyos periódusai, amelyekben az életműködés normális folyamata megakad s nemcsak nehézségek merülnek fel, hanem igen sokszor a szövetkezés további léte is erősen kétségessé válik.

Talán nem állunk messze az igazságtól, ha e körülmény okát általában a közgazdasági, különösen pedig a kereskedelmi szellem hiányában véljük feltalálni.

Eppen azért mulhatatlanul szükséges, hogy a szövetkezési önszerveződés ügyét oly intézmény vegye kezébe, melyben meg van a garancia a felmerülő közgazdasági szükségletek felismerésére, mely emellett propagandára, szervezésre, irányításra, támogatásra és ellenőrzésre egyaránt képes s mely a meglehetősen zárkózott természetű és bizalmatlan kisiparos társadalom bizalmát is bírja.

Ily intézmény gyanánt szeretjük mi tekinteni a kereskedelmi és iparkamarákat.

Kétségtelen, hogy a kamarák eddig is részt kértek a szövetkezési eszme népszerűsítésének munkájából. Ez a részvétel azonban nagyobbára rendszertelen volt és a legtöbb akció hibás alapon indult meg, minthogy a szövetkezések szervezése leginkább öncélú volt s többször hívta azokat életre a kamarák nemes vetélkedése, mint a tényleges közgazdasági szükség világos felismerése.

Amidőn azért felállítjuk azt a tételt, mikép a szövetkezések ügyét a kamarák protektorátusa alá kell helyezni, — egyúttal a siker érdekében a kamarák ilyenmü tevékenységét is systematikussá és országos jellegűvé kívánók tenni, mert meggyőződésünk szerint csakis programmszerű, rendszeres munkával valósítható meg a szövetkezési ügy barátainak eszméje: az ipari szövetkezetek országos láncolatának kiépítése.

(Folyt. köv.)

Olcsó árak!

Állandóan férfi és női fehérneműk, finom francia és klöpl osipkék, hímzések, harisnyák, kesztyűk, szövetek, ruhák, reform nadrágok, jumper pantók és rövidárak.

LONDON

Reg. Ferdinand (Rákóczi)-ut 10. Stern-palota

Beethoven és Napoleon

Az Eroica bemutatója a filharmonikusok nov. 25-iki hangversenyén

Beethoven féktelen temperamentumát, szabadság utáni vágyát ismervé, nem csodálkozhatunk, ha Napoleon felé rajongással tekintett. Tőle várja, hogy Európa egyetemes emberiségét meg fogja szabadtatni a szenvedéstől, hogy a szociális élet, a művészet és kultúra tisztultabb és függetlenebb atmoszféráját fogja megteremteni. Sokat és csodálattal beszélt a „kis korsikái”-ról és bizott benne, hogy a hozzá fűzött reményei valóra fognak válni. Bernadotte tábornok, a későbbi svéd király, Lobkowitz herceg bécsi szalonjában ismételtlen öszszejött a nagy komponistával s ismerte rajongását Napoleon iránt, felvetette előtte az eszmét, hogy találna módot, mellyel a nagy szabadságghós iránti tiszteletet zeneileg kifejezésre juttassa. Az így elkészült művet aztán a bécsi francia követség útján magához Napoleonhoz terjesztették fel. Beethoven nem idegenkedett az eszmétől s amint Napoleon diadalmasan haladt hadvezéri és államférfiúi dicsőségének zenitjé felé, mindjobban kialakult benne a Napoleon szimfónia. Az 1801. év tavaszán és nyarán már feljegyzí vázlatkönyvében e művének jelentősebb témáit: a világhíres gyászindulót és a Finálét. A mű lassan készült és csak 1803. év nyarán a Bécs melletti Oberdöbling falusi csendjében tud vele teljesen elkészülni. A következő év tavaszán kellett volna a szimfóniát eljuttatni Napoleon elé.

A partitúra ott feküdt Beethoven íróasztalán, címlapján felül ez az egy szó „Bonaparte”, jobbra alul a költő aláírása: „Lugi van Beethoven”. Eppen közeledett az ideje, hogy a partitúrát a francia követségen átnyújtsák, amikor egyszerre híre érkezik a nagy világeseménynek, hogy Bonaparte a franciák császárának kiáltotta ki magát.

En voltam az első, így mondja el Ries Ferdinánd, Beethoven tanítványa és bizalmasa, aki e hír

LINOLEUM

Románia legnagyobb linoleum, viaszos-vászon, gummiaru, gummikabátok és szőnyegkülönlegességek szaküzlete és gyári főlerakata.

Haas Lipót

Oradea-Mare, Str. Regele Ferdinand 5

Raktárak:

CLUJ, TIM.ȘOARA

Mélyen leszállított árak!

Viaszos vászon asztalterítő Lei	80'—
Prima futó szőnyeg mtr. —	97'—
Legerősebb gyökér futószőnyeg mtr. — — — —	125'—
Ebédülő szőnyeg kétoaldalt használható — — — —	1060'—
Linoleum futószőnyeg mtr. —	155'—
Linoleum ebédülő szőnyeg gyönyörű mintákban —	800'—
Egyszínű barna, zöld vagy terakotta Linoleum helyiségek bevonásához 2 mtr. széles, négyzetmtr.-ként	302'—
Erős bőrvásznak kárpitosok és kocsigyártók részére	185'—
Gummi kabátok elegáns fazonokban legjobb gummi-zással — — — —	875-től

Nagy választék Ottomán takarókban, ágy garnitúrákban, lábtörők, fall szőnyegek, sár- és hóolópokban, házi és tornacipőkben, mindenféle gummi-árak, iskolatáskák, celluloid gallor és kézelők

Eladás nagyban és kicsinyben

közölte a Mesterrel, mire roppant dühre gerjedt: felkiáltott: ugylátszik, ő se más, mint egy seges ember. Most már ő is lábbal fog taposni den emberi jogot, csak hogy a hiúságnak hódoljon, mindenkin felül fog emelkedni. Zsannat leszl... Ekkor az asztalhoz lépett, a parafát indulatossan felkapta s miközben folyton szidta a tyrannust, a címlapot összetépte, magát a földre dobta. Csak később sikerült a vízt hercegnek rábírti őt, hogy a partitúrát meg neki bemutatás, kiadás végett.

Az Eroica négy tételből áll: I. Allegro Brio. II. Marcia funebre. III. Scherzo. IV. Finale.

A nagyváradi filharmóniai társaság nem béciojára vall, hogy e nagyjelentőségű mű bemutatására vállalkozott. Buzgalmát bizonyára azzal megfálalni közönségünk, hogy a novemberi filharmonikus hangversenyre, melyen az Eroica halhatatlan akkordjai fel fognak zendülni, zsal meg fogja tölni a Katolikus Kör nagytér

Zománczott edények, konyhafelszerelés, legolcsóbban KUN VASKERESKEDŐ

Vászon, Schiffon, Fehérnemű

Asztal-
műek
lengyél,
Függöny
ágy és
tálterítők
Henserk-
takarók,
Paplanok
Linoeum

Szőnyeg, Perzsa szőnyeg gyártás

Perzsa fonalak, csomózó, felvető és leszó fonalak. Eladás nagyban és kicsinyben

CZILLÉR IMRE

nagyáruházában, Piaja Unirii Szt. László-ut

Uralszabó üzletünk

a „Sas-passagéban” megnyitottuk

hol a legkényesebb izlésnek megfelelő elsőrangú divat ruhákat készíttünk a legszolidabb árakban

Bacsó és Brau

HÓCIPŐ és KALUCSN legiobb minőségben REICHARD DEZSO cégnél kapható.

Legfinomabb angol férfi- és női szövetek gyári árban

Spiegel & Oláryné ugyiszintén bélés árak prima minőségben.

Ha elegánsan akar öltözködni, keresse fel HERSKOVITS elsörangú ur szabó üzletét. Str. Gen. Mosolu (Mezey Mihály-ut)

Luca P. Niculescu fiókja

Oradea-Mare, Bulv. Regele Ferdinand 11. sz. alatt tisztelt vevőinek tudomására hozza, hogy november 3-ától kezdve rövid időre összes áruinak árait mélyen leszállította. IGAZGATÓSÁG

Egy irodalmi szalon, amit huszonöt éve mulasztanak a váradiai

Nemrégiben a Nagyvárad hasábjain sok szó esett a könyvolvasásról, helyesebben nemolvasásról és nemvásárlásról. Megállapították statisztikai adatok alapján ezek a cikkek, hogy ma Erdélyben a nemolvasás rekordját Nagyvárad viselheti legtöbb joggal a homlokán. Ezt a megállapítást Nagyváradról sokan mint visszaesést tüntetik fel, holott ha mélyebben nézzük a dolgok leple mögé, könnyen megállapítható, hogy Nagyvárad a maga reklámos, gyakorlati, másrészt érzéketlen és indolens összetételénél fogva a multban sem járt túlságosan el a komoly kulturában gyökerező művelődés terén. Legalábbis nem abban a mértékben, ahogy hasonló nagy vidéki városokkal való relációjából következtethetünk volna.

Érdekes fényt vet erre az aktuális kérdésre egy előkelő nevű magyar író, levele, melyben a levélíró a husz-huszonöt évvel ezelőtti Nagyvárad szellemi kulisszái mögül mutat fel érdekes megfigyeléseket. A Nagyváradról elszármazott kiténő író Ritoók Emma ugyan futólag említi, hogy nálunk sok minden másként történhetett volna, ha az arra hivatott társadalmi tényszerű íróknak, újságíróknak megfelelő szellemi környezetről gondoskodtak volna. Ezt a környezetet Ritoók Emma Ady Endre nagyváradi életének egy-két eseménynél keresztül egy irodalmi szalon formájában véli megtalálni, mint sajnosan elmulasztott szükségességben. Az irodalmi szalon kérdésénél kapcsolódik az ezerkilencszázéves és a mai Nagyvárad szellemi mizériája egymásmellé. Vajjon nem lendítene-e egy ilyen szalon ma a kátyubaragadt váradai intellektuális életben? Csakugyan oly sivárak vagyunk-e, hogy naiv ötlet a kérdésnek még a felvetése is?

Mi nem tudjuk. Nem sok okunk van bizni Nagyváradban, de mert a véletlen és akihez Ritoók Emma az itt közlendő levélrészleteket nemrégiben Nagyváradra írta, felhívta figyelmünket az irodalmi szalon talán-talán nem is megmosolyogni való lehetőségeire. — felvetettük a problémát a különben privátlevélnek szánt sorok közlése előtt.

Ritoók Emma tulajdonképpen Adyra vonatkozó nagyváradi emlékei kapcsán pendíti meg az elmulasztott irodalmi szalon eszméjét. Oly érdekesek azonban leveleinek Adyra vonatkozó részletei is, hogy a levelet lehetőség szerint egész terjedelmében igyekezzünk leadni, amint következik:

Van Ady Endre életének egy epizódja — írja Ritoók — ami az atyámboz fűződik. (Ritoók Emma tudvalegoleg néhai Ritoók Zsigmond nagyváradi táblaelnök leánya, Szerk.) Ady egyszer írt vala mit, nem emlékszem biztosan, versete, de úgy hiszem nem, ami miatt a váradai káptalan bepörölt. Felelőzés után az apám tanácsa elé került ez az ügy és amikor apa hazajött, azt mondta nekem ebédnél:

- Te Emma, egy nagy költőt fedeztem fel.
- Ady Endrét.
- Kit?
- Vagy úgy? — mondtam. — Ezt már tudom.

Erre elbeszélte, hogy a káptalan ügyében felmentették Adyt és hogy meglepetéssel olvassa, milyen szép verseket ír. Ez azért fontos rám nézve, mert az atyám igazi, régi, tiszta magyar ember volt. Fialat kora óta imádta Aranyt, (én is azon nőttem fel), de akkor már nem olvasott újakat. És mégis megérezte Adyban a magyar nagyságot. Bár nem mondom, hogy sok verse ne lett volna Ady-nak, amit nem szeretett volna, vagy azt ne gondolta volna, hogy kár hogy ilyeneket ír, de soha nem tagadta volna le, amit nagyságnak lát és elismer, azért mert talán másként fejezi ki magát, vagy más érzelmi vannak, mint a régieknek.

En tulajdonképpen a váradai Főutca közönösén kívül csak egyszer találkoztam Adyval a Nemzeti Színházban, Budapestben, Balázs Béla-nak egy premijén. Akkor már megtörtént nézett ki, de soha sem felejttem el a fiatalkori alakját, én előttem tulajdonképpen mindig így él. Sokszor gondoltam azóta rá, milyen különös, hogy habár közönség lábon állottunk, sohasem találkoztunk Váradon. Talán az Ady életének kisiklásai sem jöttek volna elő, ha magyar intelligens emberek közt lett volna. Bár hát mit beszélnek? Én magam husz éven keresztül jófor-

mán csak zsidó írók és eszes emberek közt voltam! Váradon is nagyon untam azt a néhány mágánást, itt Budapestben is, akikkel összejöttem, egyáltalában nem adtak nekem semmit, ami érdekes volna. Lehet hogy ha például falusi kastélyukban találom őket, abban a környezetben, amely hagyományosan az övék, megéreztem volna bennük a mult értékét. De én mindig a magyar úgynevezett dzsentrit szerettem, pedig kétségbeesetten műveletlenek a legnagyobb részben, de milyen kedves, csupaszív asszonyokat, milyen abszolút uriembereket ismertem, akikkel nem tudtam miről beszélni. Ady, dacára az elleük irt nagyszerű verseinek (ő, a Megyeháza, hogy értem én ezt!) emberileg ez a fajta volt. S hogy egyáltalában egy ilyen ember kikerülhetett közülük, hogy hallatlan sok rejtett, szunnyadó érték van a fajúkban, vagy mondjam fajúkban. Hogy értem én ebből a közös osztályból fakadó megértéssel Adyt! Nemcsak a nagy költőt érzem át ha olvasom verseit, hanem ezt a házátlán, mert házátlánna tett dzsentrit zsenit! Hogy is értené egy nem közénk való az ilyennek álmódott napkeletet?! A zsidó azért érti, mert eszes és tudja mi a nagy; mi azért, mert a szívével érezzük, milyen magyar. Dehát ehhez a fenséges, corioláni tragikumhoz és kifejezéséhez igazán vérbeli magyarnak kell lenni, hogy megérezzük!

En már 1901-ben Pesten voltam és azelőtt két évvel kezdtem érettségire készülni s mivel ez óriási munka volt két év alatt, akkor már senkivel nem jöttem össze, bár volt egy jó barátom, aki Adyval ismerős volt és talán elhozhatta volna. Mindenesetre hiba és magamra nézve nagy veszteség, hogy akkor ez a találkozásunk elmaradt. Mondhatom, hogy igaz és jó barátja tudtam lenni a fiataloknak és akkor talán ez is elég lett volna neki, mert azt az egyet — csak ezt — sokszor megmosolygom, hogy mint rendkívüliséget említik fel, hogy Léda ismertette meg Baudelaire-t, mert akkor nekem már rég könyvtárban volt Baudelaire, sőt Verlaine is. De azért a zsidóasszony szerepét soha nem becsülöm le az 6 életében és hálásan gondolok rá, hogy segítette a kifejlődésben, de hogy bárkiben is, el kellett jönni ennek a segítségnek, az bizonyos. Mikor már nem voltam Váradon, valami kiállítást rendeztek, amiben Mica testvérem is részt vett és akkor a nálunk tartott gyűlésekre az első újságírókat meghívták, köztük Adyt is. De nem jöttek el. Mikor később az egyik meghívottal Mica beszélt és megkérdezte, hogy miért nem jöttek el, az így felelt:

— Nem szoktunk mi uri házakhoz járni.

En itt egy mélyebb és az egész magyar kultúrára jellemző hiányt látok ma már: nálunk nincsenek irodalmi szalonok. Ha én vidéki leány létemre abban növelek fel, hogy egy olyan kulturájú családnak, mint a mienk, kötelessége és disze egy irodalmi szalon, ha a fiatal írók az érvényesülésnek ezt a módját, mint legtermészetesebb formát ismerék volna régi idő óta, bizonyára másként történt volna sok minden, nemcsak ez az egy eset és történnék ma is.

HUSZEZER LEI AJÁNDÉK „NAGYVÁRAD” OLVASÓINAK

A „NAGYVÁRAD” meg akarja hálálni olvasóinak a laphoz való ragaszkodását s hűségese szeretetét. Ezért a kiadóhivatalt „Nagyvárad” olvasói között huszezer lelt fog 1925 január 18-án kisorsolni.

A sorsolásban díjtalanul résztvesz mindenki, akinek előfizetési nyugtája 1925 január 18-án akár csak egy hónapra is van fizetve. Résztvesz tehát az a helyi és vidéki előfizető is, aki január 18-ától bármikor lépett, illetve fog lépni az előfizetők sorába.

Azok is résztvehetnek a sorsolásban, akik nem előfizetők ugyan, de naponta meg szokták venni a „Nagyvárad”-ot. Hogy ezek a sorsolásban résztvehessenek, izaknak csak annyit kell megtenni, hogy ne dobják el, ne tüzeljék el a kiolvasott „Nagyvárad”-ot, hanem tegyék el az újság első lapját és ezt gyűjtsék össze, úgy, hogy el ne kallódjék. Hogy azután miképp igazolják azt, hogy ők a lap rendes vevői, azt alább megmondjuk. A fontos az, hogy december 1-től tegye el mindenki, aki példányonként veszi a „Nagyvárad”-ot, az újság első lapját, a címlapot.

A sorsolás január 18-án, vasárnap délelőtt 10 órákor lesz s azon jelen lehet minden előfizető és mindenki, aki igazolta, hogy példányonként vásárolja a lapot. A megjelenőket öt bizalmi embert küldenek ki, akik a jelenlévő kir. közjegyzővel együtt bárkinek a kívánságára meggyőződnek arról, hogy minden előfizetőnek és minden igazolt példányszámonként vásárolónak a neve egyforma nagyságu cédulákra van felírva és hogy minden ilyen cédula elhelyeztetik az e célra elkészített urnában. A kir. közjegyző felkér valakit, hogy a sorsolást ejtse meg. A sorsolásról a kir. közjegyző jegyzőkönyvet vesz fel.

Akinek a nevét először kihúzzák, az nyert

TIZEZER LEIT,

akinek a nevét másodszor kihúzzák, nyert

ÖTEZER LEIT,

akinek a nevét harmadszor kihúzzák, nyert

HÁROMEZER LEIT,

akinek a nevét negyedszer kihúzzák, nyert

KÉTEZER LEIT.

A nyereményeket a „Nagyvárad” kiadóhivatala 1925 január 19-én készpénzben kifizeti.

A „Nagyvárad” nemcsak jó, érdekes, megbízható, komoly lap, hanem a legolcsóbb újság is. Naponta 8—16 oldalon jelenik meg, tehát több olvasni való van benne, mint más lapban.

Annak ellenére, hogy minden előfizetőnek és olvasónak reménye van rá, hogy tekintélyes összeget nyer, az előfizetési díjat mégsem emeljük fel. Az előfizetés már havonta 50 le, vidéken 60 le. Aki hozzánk fordul, annak postai befizetési lapot küldünk, hogy az előfizetési díj be-
küllése se kerüljön költségbe.

A példányonként vásárlókat még egyszer figyelmeztetjük, hogy az újság első teljes címlapját tegyék el január közepén megírjuk, hogy melyik öt decemberi és öt januári lap teljes első címlapját küldjék be annak igazolásáért, hogy a lapot megvették. Aki ezt a kétszer öt lapot, tehát összesen tíz lapot beküldi, az ép-
ügy részt vehet a sorsolásban mint az előfizető.

Gyetlen kísérlet
MEGYÖZHETŐNT
ARRÓL HOGY A
"TUNGSRAM"
IZZÓLÁMPA
EGYESÍTŐ MAGÁBAN
EGY-TÖKELETES
MODERN FÉNYFORRÁS
ÖSSZES ELŐNYEIT!

* Legjobb arcszépítő Földes Margit-krém.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész, Sas-passage 20. szán

Saját készítményű **SERVKÖLÖK, HASKÖLÖK,**
speciális kötszerek, női és férfi övszerek

INGYEN

kap minden vevő november hó
20-tól december 24-ig

egy üveg Ixia, Chypre
vagy Origan kölnivizet

a SAVOLY
ILLATSZER-TARBAN.

MEGNYILT!!!

Hajnal & Rózsa

nagyáruháza

Str. Iosif Vu'can (Nagy Sándor-utca 1.)

A legolcsóbb beszerzési forrás:
Dus választék!

Divat és kabátszővetek
Velur
Cootsmen
Sifon
Vászon
Színes és fehér damaszt asztal-
neműk
Valódi rumburgi vásznak
Bársonyok
Divat-barchetek és velurok
Francia flanelek
Grenadin opál ágyterítő és
függönyre való Tuszorok
Rumburgi női és férfi szebkendők
Kabátbélések és hozzávalók nagy
választékban

Előzékeny pontos kiszolgálás

Szives pártfogásukat kéri

Hajnal & Rózsa

Szabók árendményben
részesülnek.

FOGAK

Arany korona L. 300-tól feljebb
Fém " L. 100-tól " készülnek.

EUGEN BERDACH

dentist, Oradei-Mare, Bulevardul
Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 6. I. em.

Fogad: Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap.

VERSEK

BARNA LÁNY AZ ALKONYATBAN

Az utcazaj között haló nap költözött,
s egy barna lány villant az utcasarkon,
illat a lány, miként a barna alkony,
mely csillagos setét lepelbe öltözött

Mostan hiába két kevély csillaga, selyme
tüzesb gyémánt setét szemed, borongó
brilláns és barna arcod, mely tolongó
véreddel himezett, tündéribb selymü kelme.

Ma árva lombok bús halálba hullnak,
kerengő mustok borba csillapulnak,
ma ékes álmat rút való havaz;

tebenned égnék minden nyári lángok,
virulnak pompás illatu virágok,
borus öszünkben lángoló Tavasz!

Nagy András.

BIZTATÓ DAL MAGAMHOZ.

Szünetlen ég a bíbor ég,
vezértelen előre hát!
ha éjben is, ha vérben is,
előre nézz, borus vitéz,
kaszáld az éjszakát!

Tudom, borul, rád alkonyat
setét izgága fák alatt,
a vad folyam reád rohan
s a dült egék s a fellegek
vesztetre hajlanak.

Él még az ifj csatára, víj!
háta mögé se nézz!
ha szellemek kerengenek,
kigyó sellők esengenek,
előre, bús vitéz!

Nagy András.

IXIA

Tudri ékárja, mi a
sokat hallott szó: IXIA?
A primadonna így kiált:
luc, kérem az Ixiát!
Nem esse és nem bebóna,
hasznája civil, katona,
a dandy és a d ma hát,
persze nem használ mást, csak Ixiát.
És so oihattam esteig
hik élvezik és szeretik
d szkrét i gató s elegáns,
nem is érnel semmi gúncs.
A kölnivizek közl vezet
és ingyen k-pnak egy üveget
az ös-zes vásárlók, akik
mától kezdve egy hónapig
felkereklik a „SAVO YT”.

Képfaró a következő illatokban: Eau de
Cologne, Rus e, Ch pre, O i an, Beiles Fleurs

ÉZIMUNKA UJDONSÁGAIM MEGÉRKEZTEK

Nagy választék, variált perza és kelim szőnek,
függönyök, terítők és párnákban. Készen, kezve,
rajzolva, Viktória munkatárral. Előnyömdám legújabb
mintákkal bővíti e. Pamutok, selymek, cémák nagy
raktára. Ju-
tányos árak. **KEPES ETELKÁ, Avram J. 12.**

Egy komplett háló-
szoba bútorf,
Egy női arany órát,
Egy lucaf női flor
harisnyát

NYERHET INGYEN

minden vevő, ki **300 Lei** ér-
tékű árut **vásárol**

ROTH
csipkeáruházába
Sas-passage

Ahol legolcsóbban beszerezhető:
női ruhaszövetek, flanelek, bar-
chetek, belés áruk, vásznak, ha-
risnyák, keztük stb.

Sorsolás 1925 január 30-án

! Rendkívüli olcsó !
! bevásárlási forrás !

RÓNAI & KOHN

kézművés, női, férfidivat üzlete, Sas-passage
Dorian Terrasse le járatul szemben.

DOU

Gazdag választék: Női- és férfi ruha

szövetekben

gyönyörű teherneműekben, selym k és pon-
gyola szövetek minden elképzelhető színekben

ITT A TEL

Jövünk az olcsó cipőkkel!
November 20-tól kezdve **rövid ideig** szabott, ol. só árainkból

15% engedménnyel árusítunk
Derby (volt Hungária) **Cipőgyár R-t.**

FIKÖZLETEINK: I. Bul. Regele Ferdinand 2. Barárpület.
II. Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) 5. Gyárpület. II. Str. N. Iorga (Zöldfa-utca) 1.

Ma, vasárnap minden vendéglő és
étteremben poharanként is kapható a **specialis DÁCIA sör**
DRÉHER-HAGGENMACHER NAGYVÁRADAI SÖRGYÁR R-T.

December 1-től kezdve

ásárolja meg okvetlenül a Nagyváradra ha eddig ezt nem tette volna és elgondosan az egyenként megvásároltság első oldalát. Mert a Nagyvárad házer leles készpénzkisorsolásán nemcsak előfizetőink vesznek részt, hanem azok is, akik példányonként vesznek meg a nagyváradot. Január közepén meg fogjuk írni, hogy melyik öt decemberi és öt januári címoldalának bemutatásával kell igazolni, hogy a Nagyváradot az olvasó minnap megvette.

A húsz 1925. január 18-án lesz. Ha addig a Nagyváradra előfizet, vagy minnap megveszi, valóban igen olcsón, azaz egy forintért, meg fogja kapni a nagyváradot. A nagyvárad mellett vesz részt a nagyvárad leles készpénzajándék kisorsolásában.

A bírók is kivonultak a cseh parlamentből

Prága, november 22. A magyar és cseh ellenzéki képviselők teljes számmal kivonultak a prágai képviselőházból és ma délután sem jelentek az ülésen. A mai délutáni ülést a tót néppárt szónoka nyitotta, aki elolvastott egy levelet, amelyben a tót-kisgazdák és a kisiparosok a cseh kormányt támadták, mert az a cseh kormány nem tartja be a kötelezettségeit a magyarokkal és a költségvetési vitától nem maradnak, hogy ezzel is tüntessenek a cseh kormány politikája ellen.

A parlament ülésére az ellenzék kiérkezése után csaknem teljesen üres. Csak a cseh kommunisták és a cseh iparosok képviselői vannak jelen az ellenzékben. 294 képviselő közül körülbelül 100 képviselő jött el a parlamentre. A kommunisták 17 képviselőjük van.

A többség szónoka az ellenzék magánját az állam ellen megindított nyilatkozatának nevezte. Minthogy az ellenzék a pozitív program alapján számíthat a kormány átvételére, ennél fogva a németek nem kormányképesek, mert tagadják az államot. A csehek szorosan össze foglalkozni.

A grófi házaspár válásának különös története

Az elvált férj feleségének a gazdaságát elvált

A budapesti Az Újság című lap írja a legújabb érdekes cikket. Nem mindennapi valóperben mondott ítélet a napokban a budapesti törvényszék. Egy régi magyar erdélyi főúri család a férj, de a felesége is grófkisasszony. Azonkét év boldog házasság után elváltak, de mosolyogva fogadták az ítéletet, mert a bíróság az ítéletet egyetértésben, azaz a tárgyalóteremben, azaz a válópernek érdekes előzményei vannak. A grófnak 6000 holdas birtoka volt Erdélyben. Ebből az első agrárreform 2000 holdat elvett, azonban 4000 holdat megmaradt, ha a gróf megtartja román állampolgárságát, azzal az indoklással, hogy a grófnak három gyermeke van. Két esztendő bérlel kezelte a birtokot, de a bérletet fenyegette meg őket, hogy ha nem megy továbbra is bérbe a birtokot és nem lesz román állampolgár, elveszik tőle minden földjét. A gróf ragaszkodott magyar polgárságához, mert régi nemes családnak amúgy is utolsó férfi tagja. Igényeket angol és francia ösztökélték, hogy a birtokot megtarthassák, de eredménytelenül, mert a román törvények a kormány nem hághatja át.

Igy támadt a mentőötletük: az elvált gróf az egész birtokot a feleségére, gyermekeire iratta, azután beadták a bíróságnak, hogy a birtokot megtarthassák. Az ítélet a bíróság elválasztotta őket. Az elvált feleség leutazott Bukarestbe és bejelentette, hogy meg akarja tartani román állampolgárságát. Azután leutazott a birtokra és átvette az eddigi bérletét. Egy megbízható gazdaságot juttat le a grófnővel, aki átvette a birtok kezelését.

A gazdaságot magyar állampolgár és a grófnő tükéletesen megbizik benne. Hiszen az elvált férje, akivel most is boldogan együtt él, a környéken senkinek sem tűnik fel és nem is szólják meg érte őket.

Pasztellek az ünnepi napról

Lezajlott a nagy ünnepség, melyet hetek izgalma, idegőző munkája előzött meg, hogy minél színesebb, pompásabb legyen. A romániai minden nyelven megjelenő sajtó jórészt Nagyváradra foglalkozott tegnapi számában, mert hiszen a felavatott lovasszobor több mint emlékmű. Ferdinánd király ércalakja szimbólum.

Az ünnepség hivatalos oldala, a ceremóniák, a klasszikus felvonulások már ismeretesebb ezekből a hírlapi közleményekből. Az alábbiakban azokat a mozzásokat szedegettük össze, amelyek ha jelentőségükben nem is országos események, de az ünnep lelkének egy-egy darabját tükrözik vissza.

A királyné szumánja. Mária királynét a helyi notabilitások hölgyei a pályaudvarra vissza is kísérték. A királyné szívélyesen elbeszélgetett az uriaszonyokkal, megakadt a tekintete Popovici Livia dr Popovici prefektus leányának remekbe készült különösen szép szumánján, amely a belényes-vaskóhi vidék sajátos népviseletének feltűnő terméke. A királyné ezt a népviseletet elragadtatással szemlélte s örömmel fogadta a hölgyek bejelentését, akik most egy pompás belényes-vaskóhi szumánt készíttetnek el a királyasszony számára.

Nagyvárad Románia Nizzája. A lelepezés reggelén egész a déli órákig hallatlanul komisz idő volt. Kemény hideg fagyaszította meg az úttesteket és valóságos hóihar dühöngött. Délután fél 2 órakor aztán minden átmenet nélkül hirtelen kiderült. Mosolygós kék ég terült Várad fölé s a nap az átfázott, fagyoskodó emberekbe új életet öntött.

Az ebédhez érkező Mária királynét a Kath. Kör előcsarnokában a polgármester, a főügyész és Benedek pénzügyi tanácsos várta. A királyné mosolyogva jegyezte meg:

— Milyen szép idő lett ilyen gyorsan. Amire Bucico polgármester talpraesetten így felelt meg:

— Felséges Asszony! Nagyvárad mint mondják, Románia Nizzája s ha reggel tél is volt, íme délre itt a tavasz.

A királyné pincére. Ötven választott pincér szolgált fel a királyi ebédnél, akik a magas vendégek legteljesebb megelégedését érdemelték ki. A királynét Czibeth Ferenc a Kispipta tulajdonosa, a diszebed egyik rendezője szolgálta ki. Bratianu miniszterelnöknek viszont Kraicsik vendéglős szervizozott. Kraicsik boldogan is dőlhajtott fel:

— Ez volt az életem legszebb napja! Nem cserélném el az Adorján-palotáért sem!

Legy vadlázasságban élnek: a volt grófi házastársak.

Legelőbb is így írja mindezeket a pesti újság.

Amire egy öreg szkeptikus természetesen nem mondhatott mást, minthogy tudomása szerint érdemei jutalmazásául csakugyan egy palotát szemelt ki Bratianu — borral valóul a kintin vendéglősnek.

Bratianu miniszterelnök és Nagyvárad vizüeme. Bratianu miniszterelnök nem azért politikus, hogy mindjárt rá ne találjon az Achilles sarokra. Azt a kérdést intézte a helyi hatóságok előkelő képviselőihez, hogy hogyan áll ez a város az élelmiszer és a vízellátás tekintetében. Többen válaszoltak erre a kérdésre. Az egyik válaszoló megnyugtatta Bratianut, hogy élelmiszere van Nagyváradnak bőven. A másik azt mondotta, hogy a vízüzemünk a legjobb egész Romániában. Az első állítás, tekintettel a terített asztalra, mindjárt bizonyíthatásra is talált. Az, aki a vízzel prédikált már nem tudott bizonyítani. Ugyanis — pezsgőt ivott.

Bratianu, Duca külügyminiszter és Angelescu közoktatásiügyi miniszter meglátogatták Ziegler professzor remekét, a tanácssteremben beépített királyképeket, amelyeket egy vastagon diszitett, fejedelmi pompájú keret övez. A gyönyörű keretet, mint ismeretes Spiegel műépítész tervezte. Diulu Marcu a park tervezője megjegyezte, hogy a kép fenséges, a keret isteni, azonban — mint művészi kifejezés — dús diszitásával egy kissé nyomja a festményeket.

Ere valakinek eszébe jutott, hogy amikor a külföldön is elismert híru műpítész, Spiegel Frigyeset kérdezték meg a parkra vonatkozólag, az volt a véleménye, hogy a szobor rendkívüli minőségű, a park imponálóan szép, de a sok kő egy kicsit nyomja a szobrot.

Oly kiváló művészek részéről, mint Spiegel és Diulu Marcu azonban, mindkét megjegyzés, — aki ismeri a művészek lélektanát, — könnyen megbocsátható.

Két tósz. A banketten mindössze két tósz hangzott el. Az első Bratianu mondotta el színesen és szépen. Beszédét egy papírlapról olvasta fel. Bratianu, aki harmincéves parlamenti multu tekinthet vissza, úgy látszik, hogy ilyen ünnepélyes alkalommal előre elkészíti és felolvassa a beszédét. Szavait gyakran szakította félbe a felhangzó: hurrá és sok mondata tört ketté a hurrák alkalmával mindig felhangzó katonazenekari tusra. Az emeleten elhelyezett karmester ugyanis azt hitte, hogy vége van a tósznak. Amikor a miniszterelnök csakugyan befejezte szavait, a királyné két ujjával felemelte talpas pezsgőspoharát és koccintásra nyujtotta. Halkan koccant össze a két pohár.

APOLLÓ MOZGÓ

1924. november 23—25-ig, vasárnaptól—keddig

Pat és Patachon

Vigjáték 6 mint alcsempészek Vigjáték 6 felvonásba.

Ezt megelőzi egy kacagtató Cameó burleszk

Az anyós.

A publikum állva hallgatta végig a beszédet és még le se ülhetett, amikor a trónörökös kezdett abba a tőszta. amit tegnapi számunkban közöltünk s ami tömör szépségével, nemes veretével őszintén magával ragadta a hallgatókat. A trónörökös kívülről mondta el a beszédét. Ha történetesen politikai pályára lépett volna Károly főherceg, nagyszerű debatter válnék belőle. Szónoki ereje, a könnyedén odavetett megfogó metaphorák s a szinte művészileg ötvözött hangsúlyozás magával ragadta hallgatóit, mely végül is hatalmas ovációban tört ki. Gesztusait a trónörökös nem használta. Kezei az asztalon nyugodtak. A királyné ujját két ujjával felemelte a talpas pezgővel telt poharat, büszkeségtől tapadó tekintettel, koccintásra kínálta a fiának.

A megérkezés pillanatában az első alak, aki feltűnik, Bratianu. Prémbundát visel és persiánier kucsmát, ávoit és mégis széthulló bozontos bajuszával úgy néz ki, mint egy nagyon gazdag, nagyon sokat látott élesszemű levantei kereskedő. A peroron kitűnő meleg barátsággal üdvözlő az eléje siető Mosoiu tábornokot. Majd dr. Popovici prefektust üdvözlő meleg barátsággal és dr. Zigre Miklóst, mint régi ismerősét. Ismerőzve érdeklődéssel jár a peroronra gyűlt urak közt, akiket a prefektus mutat be neki. Dr. Zombory Lászlóval, a Katholikus Népszövetség elnökével hosszas beszélgetésbe kezd. Dr. Zombory László feszélytelenül ad felvilágosítást a miniszterelnököknek, magyaráz és mosolyog, csillog a szeme és piros papos arca élénk kontraszt a miniszterelnök nyugodt fizionómiája, torzonberz bajusza, kucsmája mellett.

Saveanu közegészségügyi miniszter nem ment vissza a különvonaton. Ugy látszik sok jó barátja van Nagyváradon. Este Catana rendőrprefektussal és családjával, Georgescu-Vulcea és Manolescu bírákkal beült a Royal-bufféba és valószínűleg jó hangulatban olt ült záróráig.

A kenyér és a só, a hódolat szimbóluma. Vostinar főjegyző kezében volt egy csinos ezüst tálcán. A királyné szokás szerint evett egy falat kenyeret. A trónörökös ugyanekkor a miniszterelnökkel váltott pár szót. A királyné a szemével figyelmeztette a trónörökösöt a kenyérre. A herceg a kenyér után nyúlt és maga is megkóstolta.

Az urak bemutatása egyike volt a legérdekesebb jeleneteknek. A királyné kedves közvetlenséggel állt meg az urak sorfala előtt s dr. Popovici prefektus gyors egymásutánban, szinte vezényszószzerűen mondja meg hibátlan pontossággal az illető ur nevét és foglalkozását. Az első bemutatott dr. Maghier Aurél gör. kel. professzor, aki minthogy Giorog püspök a szobornál várta a királynét, az orthodox egyházat képviselte. A bemutatott urak sorát dr. Caba Agoston zárta be. A legidősebb ur kezét csókol. A bemutatott urak között egyetlen katonai személy van: Iliescu őrnagy. Az őrnagy elegáns vigyázba áll, és míg kezét csókol, balkezevel a simléderes sapkát lemeli.

A királynak egyik divateseménye volt a cilinder újból való feltűnése. A kürtök alap a tizenkilencedik század első negyedében tűnt fel s a huszadik század világháborújáig tartotta magát. Száz éven keresztül a dandik fején ragyogott a szép kürtök alap s teljesen népviseletté lett Angliában, Franciaországban, Amerikában s a hatvanas évek táján Közép Európában és a Keleten.

A cilinder nem is volt drága. Legutóbb 24 koronáért divatos cilindereket árultak s angol mintára a szürke cilinder is fel-tűnt a metropolisokban, egy Nagyváradon is szerepelt. A háború alatt és után megszűnt a cilinder viselése, a dobókba kerültek a különböző alakú köcsögalapok,

amelyeket gazdáik akkor vettek fel, mikor megházasodtak s minden családi, vagy hivatalos ünnepen előszedgettek. Megesett, hogy a por belepte a doboz sötétjében s a moly kikezdte a nyulszőrkalapot s mikor előkerült a cilinder fehér melyrajja változott.

A cilindert elfeledtük, míg tegnap szokatlan tömegben jelentkezett. Régi cilinderek kivásároltak új cilindereket vásároltak s úgy hozzávetőleg negyven-ötven ragyogó cilinder tűnt fel a főúton. Keskeny karimájú, magas, felfelé svájfolt köcsökalapot viseltek az urak s erősen fogták a karimáját, mert ma 1500 lei egy új cilinder s nem tréfa, ha a szél lecsapja a kalapot a sárba, a következő autó kerekei alá.

Bokor Judit és Késa György

együtt hangversenye 27-én, esütörtökön a Kath. Körben. Bokor Judit csellófőnőmön újra egy név, akárcsak Prihoda. Talán soha vissza nem térő alkalmat mulasztanak el azok a zenekedvelők, akik e szépséges nagy művésznő hangversenyéről elmaradnak. Berlin, Leipzig, Amsterdam, Haay, Rotterdam, Stockholm, Krisztinia, Pray, Budapest, Barcelona, Madrid, Páris, London és Európa összes nagy városainak újságjai nem is kritika, hanem a hódolat hangján írják a nagy művésznőről. (Újságszűke a Musica kirakatában.) Amsterdam, Het Nieuws v. d. Dag: „Eine rasseechte und geborene Virtuosa machte einen allervorzüglichsten Eindruck. Sie ist zweifellos ein ausserordentliches Cellotalent durch ihre enorme Technik und virtuellen Eigenschaften. Ihre „Variations“ etc. waren tatsächlich phänomenal, dabei in hohem Marse fesselnd. Solten wird man dieses Stück so vorzüglich vortragen hören. Ihr Ton ist von einer himmlischen Schönheit. I. W. Kersbergen. Késa Györgyöt szükségtelen bemutatni. Budapest kedvence zongoristája, aki nemcsak kíséri Bokor Judit játékát, hanem súlyos önálló számokkal teszi szenzációssá az estélyt. Késa Györgyöt a nagyvárad publikum a Hubay hangverseny estélyről ismeri. Jegyek a Musicában.

Előkelőségek látogatása a Helikon tárlatán

Kevés olyan ember van Nagyváradon, aki nem tekintette még meg ezideig a Helikon Szaniszló-utcai szennázios házikivilátását. A három, pazar fényűzéssel berendezett, pompásan átfűtött terem a megnyitás óta olyan artisztikus és művészi értelemben feledhetetlen látványossága Nagyváradnak melynek híre szomszéd városokban, sőt a régi királyságba is áterjedt. Ezt bizonyítja, hogy tegnap a királyszobor leleplezési ünnepségek után, az esti órákban két miniszteri látogatója is volt a szennázios kiállításnak és ezen kívül bukaresti előkelőségek nagy csoportokban látogattak és csodálták meg a három teremnek kincseket érő nevezetességeit.

A Helikon képszálonjaiban különösen Komáromi-Katz, Szepesi-Kuska, Szlányi, Telepi dolgai keltettek a vendégek sorában nagy feltűnést. Az egyik látogató miniszter pedig a muzeális értékű csodálatos Bassano-kép körül folytatott most tárgyalásokat megvétel iránt. Érdekessége a tegnapi nap forgalmának és nagy látogatottságának, hogy az itt időző bukaresti vendégeknek mennyire tetszettek a tipikusan, karakterisztikusan magyar Pataky-akvarellek. Nyolc darab kelt el tegnap ezekből és így az elhunyt nagy magyar művész utolsó munkái közül több kerül bukaresti úri szalonokba.

Az antik-osztályon különösen az öt nagy vitrint betöltő finom holmik, a pompázó Alt-Wien-ek, vázák, tányérok, poharak kötötték le a vendégek figyelmét. A szennázios kiállítás néhány napig még — belépődíj nélkül — a közönség rendelkezésére áll Str. Bratianu (Szaniszló-u.) 1.

* Arcápolásra használjon Agi-kremet. Kapható drogériákban és illatszertárakban. Főlerakat: Diana gyógyszertár Oradea-Mare. Kívánatra Szépségápolásról hasznos prospektust ingyen és bérmentve küld.

FEHÉR HÉT!

a Helman-kerlben

Bulewardul Regele Ferdinand
(Rákóczy-ut)

3

E héten a bejáratnál fehér lobogó van nem sárka!
Kövekező fehér árú kerülnek eladásra:

Különféle pamutvásznak mtr.

Lei 35, 36, 44, 48, 55, 60, 62, 66

Nagyszerű minőségű batist chiffon fehérneműre csak e hét folyamán mtr.

48 Lei

Alsólepedő vászon

mtr. 74, 150 Lei

Prima cröper garantált jó minőségű alsónadrágra
mtr. 62 Lei

Selyemfényű tussor függöny és ágyterítőre
mtr. 230 Lei

Prima fehér grenadin függönyre
mtr. 84 Lei

Tenis flanelek raktárra érkeztek
mtr. 32, 35, 36 Lei

Frot-ir törülközők
drb. 40, 68, 100, 110, 120, 130 Lei

Abroszok, szervéták. comb. készletek hasonló olcsó árakban

Különféle len batist férfi és női zsebkendők

Raktáron lévő Grünwald & Wähl fehérneműi

jóval áron alul lesznek elárusítva Csipke függönyök mtr.

55, 65, 75, 85, 98 Lei

Ágykészlet prima minőségű vászonból
1250 Leitől

Fehér Pouplin menyasszonyi ruhák
mtr. 330 Lei

Fehér marocain menyasszonyi ruhák
mtr. 330 Lei

Ezen árú eladását hétfőn d. u. kezdem meg. Ezen hirdetésemre menyasszonyok figyelmét felhívom

BARNA JENŐ

Joint Árvagondozó háziipar tanfolyama

Az amerikai Joint áldozatkészsége lehetővé teszi, hogy az erdélyi zsidó Árvagondozó háziipari tanfolyamok létesítésével a háziipar az árva zsidó gyermekekben bevezesse és meghonosítsa. Ez akció természetesen a meglehetősen gazdasági viszonyok között, főleg a növekvő gazdasági viszonyok között, nem lehetetlen. Kényerrel adni azoknak az árvacsalladoknak a kezét, akik eddigi kis egzisztenciájukat és kenyérkeresetüket elvesztették.

Az első háziipari tanfolyam a napokban fog megkezdődni Nagyváradon, a melyen a kefekötés tanfolyamát fog lehetni elsajátítani. A tanfolyamra az első sorban ama családok árva tagjai jelentkezhetnek, akik az Árvagondozó felügyelete alá tartoznak; más sorban jelentkezhetnek a többi zsidó árvacsalladnak 14 életévet betöltött tagjai, lehetőleg azok, akik jelentkeznek, akik képességet és hajlamot mutatnak magukban arra, hogy a kefekészítés elsajátítása után családjuk többi tagjait is meg fogják tudni tanítani erre a mesterségre.

A tanfolyamon résztvevőket, első sorban a vizsgálatot jelentkezőket az Árvagondozó némi anyagi támogatásban is fogja részesíteni.

Azok, akik részt akarnak venni a kefekészítő tanfolyamon, jelentkezzenek Klein Adolf úrnál Str. Ciorogariu (Uri-utca) 16. szám alatt, ahol a tanfolyamra vonatkozó részleteket megtudhatják.

Grozavescu hangversenye

A pénteki királynaphangmúlt befejezése volt a Grozavescu Trajan hangversenye a Kath. Körben, amelyet Parlagi Lajos igazgató rendezett. A jegyek nagyrésze már elővételben elfogyott, a közönség is különösen a szoborleplezésre jött vendégek miatt, a valószínűleg ostrom alá vette az esti pénztárt. A terem zsúfolásig megtelt, a ruhatárban, lépcsőházban és a folyosókon is tömeg volt. Az óriási közönség miatt a koncert kezdése későbbre volt halasztva. A hangverseny nagyon várt tíz óráig, amikor a hangverseny megkezdődött, mert a művész, akinek délután volt volna Kolozsvárról megérkeznie, a vonatok késése miatt csak 8 óra után jött meg, utazása Kolozsvárról Váradig majdnem tíz órát vett igénybe.

Végre elcsúszott a terem s a pódiumon megkezdte a koncertet Grozavescu. Már külseje elárulja, hogy művészetben is gyarapodnia kellett; régi tradíció, hogy a tenoristának jól táplálnak kell lennie. Grozavescu utolsó váradai szereplése alkalmával a legjobbját hozta, a fejlődés minden lehetőségét mutatta, aránylag rövid külföldi tartózkodás után már tudta, hogy gyors tempóban elért ki a hozzá illő reményeket. Franz Steiner mester igazán mesés munkát végzett a Grozavescu a mesterhez méltó tanítványnak bizonyult. Hangja erőben meggyarapodott, csengése melegebb lett, skálája teljesen egyenlítődt, a magas fekvésben kiszélesedett, a mélytömbökből, színesebbek lettek, technikai készsége a kényes igényeket is teljesen kielégíti.

A hosszú utazás alig hagyott nyomot tiszta és egészséges organumán és már a legelső pár hanggal a közönség szívébe hatott. Giordano Fedorjának szerzője, de meleg és sok hangot igénylő áriáját kezdte a műsort, majd Leoncavallo itt ismeret a Bohémek című operájából énekelte az első felvonás áriáját. A műsor első részét Meyerbeer Aida című operájával fejezte be Vasco de Gamma híres és gyönyörű dalával, mellyel a felfedezett világért üdvözli. Ebben a művész hangja teljes pompával érvényesült s a tapsviharnak nem akart meg szakadni.

A műsor második része az Aida jól ismert nagy áriájával kezdődött, mely természetesen a legnagyobb tetszést váltotta ki. A Meistersinger-Preis-jedje elmaradt, mert különben a művész nem bírhatta volna ki a műsor legszebb és legérdekesebb részén legnehezebb számát: Goldmark Sába király fehérből Assad gyönyörű elbeszélését. Az operairodalomban alig van tenorista számára ennél szebb és nehezebb ária. Igen nagy terjedelmű hangot magas hangképzést, nagy kitartást s amellyel az előadásban sok izlést, intelligenciát és meleg szívet igényel. Mindez meg van Grozavescuban. Közvetlenül a legszebb szöveg, majestozus és nemes volt. Közben énekelte egy magas H-t, melyet a leghalkabb hangszimfoniából tökéletesen egyenletességgel képezett ki a legszebb hangú fortissimóvá. Ilyet csak husz évvel ezelőtt hallottunk Alberti Wernertől. A hosszú ária végén a közönség nem akart a teremből távozni s mindenáron ráadást kért a farsang művésztől, aki a művészi izlésben gyengébbek, de tomboló rajban erősebbek óhajára kénytelen volt még a Barokk kesergőjét énekelni.

Mindent egybevetve, Grozavescu ma már nem-

zetközi viszonylatban is elsőrendű tenorista. Van azonban még egy nagy kincse: a további fejlődés határtalan lehetősége. Hanganyaga annyira ép és egészséges, hogy a legmagasabb foku kiképzésre is alkalmas, a további elmélyedés, tanulmány, tapasztalatok pedig elvezethetik őt arra a magaslatra, a melyre minden emberöltőben csak egy-két kiválasztott tud felemelkedni.

Az est művészi élvezetének zavartalanását nagy mértékben előmozdította Guttman Miklós kitűnő zongorakísérete. El sem hinnék, ha nem tudnók, hogy a vonatkozás miatt próbát sem lehetett tartani. A két művészlelke egybeolvadt s egybeolvadt az ének is a kísérettel. Guttman Miklós ma

egyike a legjobb zongorakísérőknek, aki páratlan tudásával, fölényes technikájával teljes biztonsággal uralkodik a partitúra fölött s mindig eltalálja a kívánt tempót, a legtekélyesebb zenei aláfestést s kellő önfegyelemmel tudja magát a szólista szélső szélének alárendelni. A Goldmark-féle kíséret, mint művészi pianista-produkció, külön elismerést érdemel. Ugy a közönség, mint a vendégművész a legmelegebb elismeréssel adózott Guttman Miklósnak.

A közönség teljes meglepéssel s egy páratlanul meleg művészi est emlékével hagyta el a hangversenytermet.

Dr Krüger Jenő.

A szabad ég alá lakoltatták ki Varró Domokost

Ime a nyugalmazott tisztviselői sors egy példája: tegnap délután 4 órakor a szabad ég alá lakoltatták ki Varró Domokost volt miniszteri tanácsost, az államépítészeti hivatal egykori vezetőjét, akit ez év elején nyugdíjaztak. Varró Domokos öt szobás lakásában 22 éve lakik Str. Berthelot 2. szám alatt. Ugyanazon épületben volt hivatala is. Most a közmunkaügyi és pénzügyi minisztérium vitázik az épület tulajdonjoga felett. Varró Domokost nyugdíjazása után felszólították a lakás átadására. Varró — mint azt már megírtuk — hajlandó volt átadni lakását, csak azt kérte, hogy addig ne bolygassák, míg más lakást találnak ki részére.

A pénzügyminisztérium nevében Zlatescu vámfőnök megindította a kilakoltatási eljárást. A járásbíróaság ítélte és e szerint Varró köteles átadni a lakást. Az ügy hat hónapja folyik, de Varró Domokos seholy sem talált magának lakást. A lakáshivatal szerint nem tartozik a hatáskörébe, mert már nyugdíjazott tisztviselő, viszont minden lakást, ami megfelelő lenne, a lakáshivatal lefoglal a tisztviselő részére. A pontot tegnap tette az ügyre a bíróság, a mikor Bleda járásbíróasági tisztviselő parancsot kapott a tanácsos kilakoltatására.

Délután 4 órakor rendőrökkel jelent meg Bleda és az udvarra rakták a tanácsos értékes bútortárait. A berendezések egy részét egy kocsiszínbe raktározták, a

többi pedig a drága zongorával a kapualjban maradt.

Érdekes megemlíteni, hogy tegnapelőtt Varró Domokosné kérésével a királyné elé akart járulni s mivel ez nem volt lehetséges, Mosoiu tábornokhoz fordult, minthogy az államépítészeti hivatal, a melynek épületében a lakás van, az ő tárcája körébe tartozik. Mosoiu miniszter méltányolta is Varró Domokos családjának súlyos helyzetét és kijelentette, hogy neki egyáltalában nincs kifogása az ellen, hogy Varró Domokos a lakásban maradjon. A miniszter intézkedését azonban megelőzte a bírói kilakoltatás végrehajtása és bizony Varró Domokos hosszú évtizedes közszolgálat után, amelyből öt évet hűségesen a román állam szolgálatában töltött el, a szabad ég alá került.

Munkatársunk megkérdezte Varró Domokost, hogy hova fog költözni?

- Az isten tudja, lakásom nincs.
- Hol alszik az éjjel méltóságos ur?
- Az isten tudja. Váratlanul jött ez a kilakoltatás. Mind mai napig biztam abban az ígéretben, hogy megmaradhatok a lakásban. 38 évi szolgálat után az utcára kerültem.

Az emberek ez alatt szorgalmasan hordják ki a bútorokat a házból. Közöttük ödög az ősz öreg ur szótlanul. Az új lakó pedig néhány lépéssel nézi a hurcolkodást.

ÚJ DONSKÓK

Megoperálták Karácsonyi János püspököt

Dr Karácsonyi János püspököt, a hírneves történettudóst, tegnap reggel 9 órakor dr Waldmann Béla szemorvos megoperálta. A püspöknek balszemén egy év óta szürke hályog fejlődött és azon a szemén már teljesen elvette látóképességét. A püspök lakásán történt meg az operáció, amely nagyszerűen sikerült. A püspöknek néhány napig még ágyban kell maradnia. A szobát azonban csak négy hét múlva hagyhatja el. A püspök közérzete teljesen kielégítő.

Ady-Petőfi-estély

December 8-án irodalmi jelentőségű irodalmi esemény színhelye lesz a Kath. Kör nagyterme. Ezen a napon fog bemutatkozni először a közönség előtt egy tehetséges dal-költő: Szunyogh Barnabás, volt székhelyi szolgabíró, akinek Ady dalairól már mi is megemlékeztünk.

Akkor már megállapítottuk, hogy Szunyogh Barnabás egyike a legtehetségesebbeknek azok közül, akik Ady költeményeit megzenésítették. Ezen az estélyen 17 megzenésített Ady-dalt és két Petőfi-dalt fogja Szunyogh bemutatni. Az estély érdekessége, hogy Szunyogh Barnabás maga fogja énekelni a dalokat. Kiváló képzelet énekes, gyönyörű, finomra csiszolt hanganyaga van, amit még élvezetesebbé tesz a pompás előadás. A dalokat zongorán kíséri Hajós Elza. Konferátni fog Perédy György hírlapíró. Az estély kezdete este fél 9 órakor.

* Gyászmise Fraknoi Vilmosért. A megboldogult dr Fraknoi Vilmos püspökért tegnap a székesegyházban gyász-mise volt. A gyászmisét dr Némethy Gyula kanonok tartotta a káptalan nevében, amelynek az elhunyt híres püspök 1878 óta tagja volt.

* Sorsolás a Hegedüs Hirlapiroda kölcsönkönyvtárában. Tegnap tartották meg a Hegedüs kölcsönkönyvtárban az újabb sorsolást. 1-ső díj Domokos Andor Sztaroveszky utca 1579. sz. előfizető (híztól liba), 2-ik díj Reich Fülöpné Szilágyi D.-u. 14. sz. előfizető (hat szölye az Apolló-moziban), 3-ik díj Pichl Józsefné (Sonnenfeld-nyomda) 1366. sz. előfizető (egy házicipő Gonda testvérek üzletéből). A nyelőrő számokat a nyolc esztendő Nagy Irénke húzta ki.

* Javult a vasúti forgalom. Bukarestből jelentik: A vasúti forgalom mára kissé javult, azonban a közlekedés sima lebonyolításában még mindig zavarok vannak a Chitilla és Ploesti közötti hótörődások következtében.

* Dugulás, aranyeres bántalmak és derékfájás ellen a természetes Ferenc József keserűviz biztos segítséget nyújt.

**Ma délelőtt 10 órakor
árverés
van a Dorotheumban**

Str. Episc. Ciorogariu (volt Uri-utca)
(Premontrei gimnázium)

* Meunier tábornok autóbalesete. A határkiigazító bizottság elnöke, Meunier tábornok tegnap Csabán keresztül Püspök-ladányba ment autóval, vele ment felesége is. Nagyszalonta előtt az úgynevezett Halálfordulónál az autó nem tudott fordulni az iszapos talajon, hanem megcsúszott s nekiment az ároksátrának. Az autó eleje összetört s az üvegszilánkok a tábornok és feleségének homlokát és arcát könnyebben összevagdalták. Különösképpen a sofförnek semmi baja nem lett. A tábornokért és feleségéért új autót ment, sebeiket bekötötték s tovább folytatták utjukat.

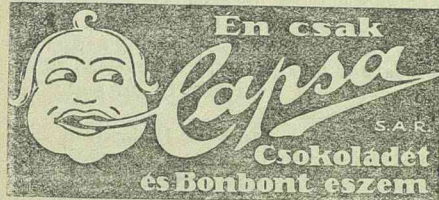
* Kis leányok, kis fiúk! Vasárnap délután fél 11 órára meghívlak benneteket a Dorian filmszínházban tartandó gyermekmatinéra; eljárszom nektek a „Kis bohóc” főszerepét. Üdvözl!

Jackie Roogan

* Esküvő. Vad Mariska és Braun Lajos ma, vasárnap délután 3 órakor Báthory-utca 8. szám alatt tartják esküvőjüket, melyre rokonaikat, jóbarátaikat és ismerőseiket ezúton is meghívják.

* TELMÁNYI világsíru hegedűvirtuóz hangversenye december 1-én. Jegyek a Musicában.

* Egy tizenhatéves hegedűvirtuóz művészete lesz a nagyváradai hangversenyszezon egyik legkiemelkedőbb eseménye. A tizenhatéves Stern Rózsika koncertje lesz ez, amely december 3-án minden bizonnyal meg fogja tölteni a Katholikus Kör nagytermét. Stern Rózsika egyike azoknak a kivételes tehetségű hegedűvirtuóznak, akiknek csodagyermekként kezdett pályáját fejlődésük nemhogy megakasztotta volna, de mind nagyobb tökéletességgel teljesítette ki. Mint annyi más immár világhíru nagyságot, őt is Hubay Jenő avatott szeme fedezte fel. Tizenhárom éves korában már a budapesti zeneakadémia mesteri oklevelével a kezében, indult világkörüli útjára, amelynek során mindenütt a legnagyobb elismerést aratta. A gyulafehérvári származású művész most Erdély nagyobb városaiban vendégszerepel és a jövő hó 3-án Nagyváradon is be fogja mutatni istenáldotta tehetségét.

* Az Egyetértés táncszertelére nagyban folynak az előkészületek, a rendezőség e héten küldi szét a meghívókat, az estélyt hívó program előzi meg, amelynek minden egyes száma kiemelkedő, a program keretében fellép több női tornász-csapat is, akiknek betanítása Lehoczky József tornatanár, az Egyetértés tornaszakszítályi vezetőjének szakzerű irányítása mellett már nagyban folyik. A műsor, amit később közlünk, olyan sokat ígérő, hogy megérdemli a sportközönség halálját.

* Életveszélyes tolongás a Grozavescu koncerten. Grozavescu Traian, a világhíru román operaénekes péntek esti koncertjén zsúfolásig megtelt a Katholikus Kör nagyterme. A koncerten lelkesen ünnepelelték a kitűző operaénekest. Az előadás után azonban annál károsabb jelenetek játszódtak le. A kijáratnál, a ruhatárban olyan tolongás volt, amire a Katholikus Kör koncerthallgatói nem emlékeznek. Hölgyek kinos sikoltozása, a ruhatár körül harcoló urak elkeseredett káromkodása töltötte be a lépcsőházat. Sonnenfeld Andor karjáról három kabát közül egy női bundát elloptott egy eddig még ismeretlen tettes. Egy ismert váradai urilánnyól az estélyi ruhát tépték le és ingvállba kellett állnia, amíg a segítség a ruhatárból megérkezett. Többen rosszul lettek és sehol sem voltak rendőrök, akik mégis helyre-

tudták volna állítani a rendet. Tudjuk, hogy a királynapok alatt a rendőrök túlságosan igénybevetették, de a koncertre mégis kellett volna kivezényelni rendőröket. A Katholikus Kör vezetőségének gondolkodni kellene megoldásról, hogy hasonló toakodást elkerüljenek mert így is szinte csodaszámba ment, hogy emberéletben nem esett kár.

* Gyermeckmatiné a Dorian filmszínházban. Vasárnap délután fél 11 órai kezdettel műsorra kerül a „Kis bohóc” című Dorian-film, a főszerepben a gyermekek kedvence, Jackie Coogannal. Helyárak: Páholy 20, Szőllye 16, Támlásszék 12, Zártszék 8 lei.

* A Nagyváradai Grafikai Munkások Gutenberg Dalköre karácsony első napján rendezi szennázási műsoru táncszertelét a Kath. Kör dísztermében 4 órai kezdettel.

* Rimanóczy-utcán Kertész Reclam üzletében a raktáron található férfi öltöny kabát, a Raglán szövetek minden elfogadható árban kiárusíttatnak.

* Kik vesznek részt a divatrevün? Azokon kívül, akiket lapunk más helyén megjelent cikkünk felsorol, a december 5-iki divatrevün résztvesznek még: Derby és Carmen cipőgyárak, Schwartz Lajos uri szabó, Deutsch női divatterme és Nemes iparművészeti szalon (Nagyszalonta.)

* Meghalt Procopiu ügyész felesége. Pénteken éjszaka hosszas szenvedés után meghalt Procopiu királyi ügyész huszonnégy éves ragyogó szépségű felesége. A fiatal asszony szervezetét akkor gyűrte le a halál, amikor új életet hozott a világra. Temetése ma, vasárnap délután fél három órakor lesz a Jorga Miklós-utca 14. szám alatti gyászházából.

* Szatmári Törekvés—Egyetértés bajnoki mérkőzés lesz vasárnap 3 órakor.

* Karácsonyi Vásár a Kath. Körben. Mint minden évben, úgy az idén is nagy karácsonyi kiállítás rendez a Kath. Nővédő. Különösen sok gyermekjáték, babák, macskák, más állatok. Szép és értékes iparművészeti cikkek, modern kézimunkák, régiségek stb. lesznek bemutatva. Mindazok akik e vásáron illetve kiállításra részt akarnak venni, majd jelentkezzenek a vezetőségnel. Hogy mikor kezdődik a felvétel azt a lapokban előre jelezni fogja a Nővédő.

* Gazdag jutalmat kap az, aki a Grozavescu hangversenyt, a Katholikus Kör lépcsőjén, a tolongásban elveszett fekete kék belésű prémmel díszített női kabátot a Nagyvárad kiadóhivatalába, Károly herceg (Szilágyi Dezső-utca 6.) beadja, vagy az eltulajdonító nyomára vezet.

* Nagy szörmeáru vásár Leichner szörmeáruházaiban Str. Ciorogar (Uri-utca) 4. alatt megkezdődött. Olcsó árak.

* Legújabb találmány a patkányok és egerek tökéletes kiirtására a szabadalmazott „Agrária” patkányirtó huskonzerv. Sürgősen kérjen prospektust. Standard laboratórium, Budapest, Kossuth Lajos-utca 14.

* Bőrkabátok legszebb és legolcsóbban Leichner szűcsnél Ciorogar (Uri-utca) 4. szám alatt kaphatók.

* Gummi hasfüző és trickó melltartó modellek Kesztenbaum Juliska fűzőtermében. Ferdinánd király (Rákóczi) ut.

* Bevásárlási utamról hazaérkeztem a legelegánsabb modellekkel. Moskovits Etelka.

* Eredeti francia női antilop keztyűk minden színben 320 lei. Bőrkéztyűk elsőrangú minőségben 250 leitől az Old Eng-

* Orvosi gyakorlatban legjobban vált, viselésben legkényelmesebb modoröltözködéshez legalkalmasabb haskötő készítő Kovács Sándorné (Nilsesz-tele), pályaudvarral szemben.

Darvas harisnyái a legjobbak

* Schostal és Hörlein wieni keleni fehérnemű és Siegl-féle cőrnávaszárkák minőségben Markovits József n. l. Ciorogariu (Uri)-utca, Nyíri-házban ki 44 év óta a helybeli piacon ismert a legolcsóbban szerezhetők be.

* Ki árusít gyermek, fiu és leánycipőt? Csak a „Fecske” áruház Zsigmond és Adler Str. Nic. Jorga (Zöldfa) 8. sz.

* Mosdóház, fürdőház mindenféle izlésű ember Brázay kölnivízét használ mert pompás, decens illata folytán ruháin kívül népszerű, éppen ezért mindent kapható

* „AVIVA” Kulturstély nov 30.

* Értesitem a tisztelt közönséget, hogy a „Corzó” éttermet és kávéházat vettem és azt átalakítva f. hó 22-én nagy házas disznótorral egybekötve nyit meg, ahol a legkényesebb izlést is kielégíteleket és italokat a legmérsékeltébb árban bocsájtok a tisztelt vendégeim rendelkezésére. Elvem a pontos, jó és olcsó kiszolgálás. Tömeges pártfogást kér Kim Soma béről.

TÖZSDE

Zürich, november 22. Nyitás: Frankfurt 10 0-123 fél, Newyork 518 egyen., London 2402, Páris 2738 háromn., Prága 1550, Budapest 0.0069 fél, Bukarest 265. Fehérítő 0.0073

Bukarest, november 22. Zárlat: Frankfurt 10 0-123 fél, London 905, Newyork 518, Páris 2738, Róma —, Zürich 38, Prága 590.

Valuták: Font 890, frank 1040, svéd 36, líra 820, dinár 255, dollár 192, osztrák 26, magyar 25, szokol 540.

Zürich, november 22. Zárlat: Frankfurt 10 0-123 fél, Amsterdam 208 fél, Newyork 518, London 2401 fél, Páris 2737 fél, Milanó 2247 fél, Prága 1550, Budapest 0.0069 fél, Belgrád 755, Bukarest 275, Varsó 100, Bécs 0.0073.

Budapest, november 22. A szabolcsi magánforgalom: Magy. H. 550—560, Osztr. H. 201—203, Hazai b. 173—176, Németk. B. 1375—1400, Ingatlanb. 260, Földh. 284—286, Pesti H. 3800—3810, Alt. T. 155, Borsod-Misk. 190, Első Bpesti 144, Viktória 295—297, Magyar Alt. Kész. 2650, Salgó 635—460, Urikai 1070—1080, Kohó 1530, Ganz-D. 305—3075, Ganz-Vill. 1740—1760, Rima 142—144, Acél 255, Láng 130, Atheneum 130, Páris 140, Magy. Kukor 2900—2920, Georgia 464, Mezőh. 232, Egy. Izzó 880—890, Részv. Sör 357, Gschwindt 230, Goldberger 234—239, Pamut 360, Spodium 182, term. 260, Nasici 2700, Ofa 1560, Hazai 120, Levante 245, Tröszt 176—178, Német 180.

NYILTÉR

Kollner Miksa cégből barátságos ajánlattal és listát és termény fizetemet Páris Mihai Viteazul 4 alatt (And. ény. palota) sajtó cégem alatt folytatom.

Bornath Miklós.

Fényképészeti tanfolyam

Kezdődik december 1-én

Weisz és Miklósnál
Apoló-palota.

Iparosok országos szervezkedése

Az erdélyi lapok többször foglalkoztak már az iparosok szervezkedési ügyével, mely megteremtette az Ipartestületek szövetségét. Ez a szövetség — sajnos — ezideig nem működhetett a Kolozsváron dúló és az ipartestület szétagolásához vezető állapotok miatt. Természetesen ezen idő alatt úgy az iparosság, mint azok szervezetei minden központi irányítás nélkül állottak, az erők tehát szétforgácsolódtak és sehol semmilyen semmilyen mozgalom eredményt felmutatni nem tudott. Csak ennek tudható be, hogy az iparosság érdekében ellentétben mégis vannak törvények s hogy még ma is hoznak rendelkezéseket, szabályokat az iparosok megkérdése és meghallgatása nélkül. Ennek köszönhetjük, hogy az adózás és illetékek kirovásánál az iparosság jövedelmét oly nagynak ismeri, hogy ezáltal a legtöbb és legnagyobb adófizetők sorába sorozhatók. Az ezek ellen való kisebb szindikátusi vagy testületi védekezésnek — sajnos — sulya nincs. Éppen ezért az iparosság már minden áldozatra képes, csak hogy érdekei védelmére olyan szervezetet állítson fel, mely mozgékonyaságával s az iparosok nagy tömegére való támaszkodásával mellett azokra való hivatkozással informálja a minisztériumokat és hatóságokat a valóságos helyzetéről, a kivánságokról s ugyanakkor tanácsal szolgáljon az iparosságnak a védekezés módjairól. Ezek és még felszámolhatatlan más okok kényszerítették a Nagyvárad-i Ipartestületet arra a lépésre, hogy az Erdélyi-részi ipartestületeket körlevélben hívja fel az országos szervezet kiépítésére, még pedig olyformán, hogy egy rövid időn belül megtartandó iparos nagygyűlésen foglaljon állást a szövetség intenzív működésének megindítása mellett. Ugyanekkor határozza meg a nagygyűlés a szövetség új székhelyét, szavazzon meg megfelelő költséget a hivatal fenntartására és válassza meg az új tevékeny tisztikarát. Az ipartestület körlevélben azon nézetnek ad kifejezést, hogy erre Arad város és iparossága volna legalkalmasabb.

A luxusadók elleni állásfoglalás.

A multheti számunkban jelentettük már, hogy az Ipartestület előjárása az iparosokat megnyomorító luxusadók eltörlésére akciót indít. Ezt a hét folyamán meg is tette, amennyiben az összes erdélyi-részi ipartestületeknek megküldötte a testületi ügyész, dr. Feld Albert által a megszövegezett, a luxus-adókra vonatkozó törvény magyarázatát, mely szerint maga a törvény is csak az árucikk tárgyát képező dolgok után kíván luxusadót. Az ipari termelvények különösképen pedig a rendelkezésre készített dolgok luxusadó mentesek. Ezeknek érvényesítését kéri az ipartestület a többi ipartestületektől is a körlevélben és a magyarázat alapján. Mindenestre célirányos lesz, ha az összes ipartestületek állást foglalnak a jelenlegi hátrányos magyarázatokkal szemben s hivatkozással magára a törvényre, a pénzügyminiszter egy általános és az ipari érdekeknek megfelelő magyarázó szöveg kiadására hívnak fel.

Felhívás a cipész iparosokhoz.

A cipész szakosztályból most megalakult cipész iparosok szindikátusának vezetősége új továbbképző- és szaktanfolyam létesítését és megtartását határozta el. Ezért érintkezésbe lépett az iparos tanonciskola igazgatójával és a tanártestülettel arra nézve, hogy helyiséget és előadókat

kapjanak a tanfolyamhoz. Az előmunkálatok a legjobb úton haladnak s így előrelátható, hogy a hosszú téli estéken alkalma lesz az iparosságnak a román nyelvben, számtan, könyvvitelben, történelem és irodalom, új hazánk alkotmányjogi ismereteit megszerezni s ezek mellett ami legfontosabb, a szaktanfolyamon a legújabb formák és szabásminták szerinti szabást elsajátítani. Éppen ezért a szindikátus vezetősége ezutón hívja fel tagjait a tanfolyamra való jelentkezésre, amit annál is inkább elvár, mert a tanfolyam hallgatása díjtalan lesz. Jelentkezhetnek a szindikátuson kívül álló tagok is, egyben azonban felhívja a vezetőség városunk összes cipésziparosait, hogy a szindikátusba is minél tömegesebben lépjenek be, hogy ezáltal közös cipészipari érdekeiket minél tökéletesebben és jobban megvédezhessék. Jelentkezések vasárnap délelőtt az ipartestület helyiségében eszközölhetők. Tisztelettel az Elnökség.

Nőiszabó iparosok gyűlése.

Mig az iparosság haladni vágyó egyike része a szervezetlenség hiányában éppen a szervezést és tömörítést sürgeti, addig ennek másik, hanyagabb, csak önző és önös érdekeit tekintő része mindentől visszahúzódva, nemhogy támogatná az érdekeikért dolgozó vezetőséget, hanem még visszatartja. Ezt látjuk egy-egy szakosztály működésénél, így jelenleg a nőiszabók csoportjánál, kiknek gyűlésén csak alig 20—22 érdeklődő jelent meg, pedig rendkívül fontos és szükséges szakkérdések tárgyaltattak a legutóbbi gyűlésen is, mikor is Szóbeli Adolf elnökle mellett elhatározták, hogy életbe léptetik a temetkezési segélyt. Ez abból fog állani, hogy egy-egy szaktárs vagy hozzátartozójának elhalálása esetén a szakma minden egyes önáll. iparos tagja 20—20 lejfel fog járulni a segély összegéhez. Bejelentette az elnök a munkásokkal kötött kollektív szerződés feltételeit, melynek betartását kérte.

Az 1%-os forgalmi adónak pauszáléban való fizetése.

Az elmúlt évben többszöri közbenjárás és sürgetésre miniszteri rendelet jelent meg, hogy a 200.000 lei forgalmat felül nem haladó és nem forgalmazó iparosok és kereskedők forgalmi adójuknak pauszáléban való fizetését kérhetik. Most az Ipartestület aziránt kereste meg a pénzügyigazgatóságot, hogy az egységes pauszáléban való fizetési kérelmek és tárgyalások eljárására határidőt tűzzön ki s hogy az eddig még pauszált még nem élvezett iparosok is vehessenek részt annak elő-

nyelben. Remélhető, hogy a pénzügyigazgatóság megértő vezetői módot és a lehetőségek megfogását a minél méltányos megengedéssel és nem fog előállani helyzet, mely egy erdélyi-részi városban előállott, nevezetesen, hogy a hivatalos tulbuzgóság s az állampénztár szerzős közbeszerzés folytán az általános fizetendő összeg magasabb lett, mint rendszeres forgalom után eddig fizetendő forgalmi adó. A megengedéssel vonatkozó kérelmek benyújtási határidejét az ipartestület tudatni fogja s a kérvényeket készítteti.

Borbély iparosok közgyűlése.

A borbély és fodrász iparosok 23-án, azaz vasárnap délután 4 órakor

Zsoldos tanintézet

Budapest, VII. Dohány-utca 84. szám al

a legjobban készít elő középiskolai magánvizsgák Kivonat és magyarázatok tankönyvek megrendel

SÁRCIPŐ HOCIPO és TORIKIPŐ prima gyárimányu választékban reklam árta kapható
HAAS LIPÓT
Linoleum üzlete, Bul. Re Ferdinand 5.

Legmodernebb férfi ruhák „FOR GENTLEMEN” uridivat szalonban készülnek. Rimanóczy szálló épület

Tekintse meg „FOR GENTLEMEN” uridivat szalonban. Rimanóczy szálló épület — Külön látványosság

MEGNYILT MEGNYILT
FOR GENTLEMEN URIDIVAT SZALON
Rimanóczy szálló épület Mészáros-utca sarok
Legmodernebb férfi-szabászat
kizárólag angol, skót divat szövetek nagy választékban
MEGNYILT MEGNYILT

OLCSÓ

occasio CIPŐ árusítás
295, 395, 495 lei árban
„TURUL” CIPŐRAKTÁR

Sírada Avram Jancu (Kossuth-utca) Sas-palota

Igmándi kúrák otthon.

reggelizés előtt fél pohár SCHMIDTHAUER-féle Igmándi keserűvíz a gyomor és belek működésének biztos és természetes szabályozója.

(Sok esetben elegendő már néhány evőkanállal is.)

Az Igmándi nem tévesztendő össze másfajta keserűvizekkel.

Hosszu élet, jó kedély, munkakegy szoros összefüggésben áll a zavartalan anyagcserével. — Emésztési hiány

Kapható minden gyógyszeriarban és jobb fűszerüzletben

Menekülés

Irta: Bónyi Adorján.

Ismételem, parancsaim vannak, amelyeknek én csak engedelmeskedem. Az előbb talpraugrottam a fotelomból és keresgéltem valamit a szobában. Én nem tudtam volna megmondani, mit keresek, de kerestem, lázasan keresnem kellett. Végre megtaláltam.

A secrétaire aljában, hátracsuszva a könyveim mögött. Egy régi tör, amelyet papírvágónak használhattak. Diszes és ócska. Éles és hegyes. Most, amint elnézem, nem emlékszem rá, hogy valaha láttam volna a holmijaim között. Ez is bizonyosságot arra, amit most már nyugodt percemben is tisztán látok.

Itt mindennek meg kell történnie, tekintet nélkül reám és a jelenre.

Mindennek? Minek?

Amint a tört megtaláltam, olyan hideg futott keresztül a hátamon, hogy kiejtettem a kezemből. Nagyön csendült a földön. Fursán, élesen, kétségbeesetten.

Ezt a csendülést, ugyanezt, én már hallottam egyszer. Mostanában? Nem. Nagyon régen. Nem tudom mikor. De ráismertem.

Fölvettem a földről. Most már nyugodt voltam. Szép csendesen letettem a szekrényre. Itt legyen Kéznél.

Kéznél? Dehát, Istenem, mire készülök én?

Elmult egy nap újból. Hasztalan mászkálassal.

Azt hiszem, odakünn minden másképp megy, mint idebent a szobámban. Odakünn még mindig nem találok, még mindig nem. Itt bent, ebben a kis, fekete szobában azonban teljes erejével él az a hatalom, amely engem szolgálatába állított. Itt minden úgy történik, amint meg kell történnie. Itt megismétlődik, aminek meg kell ismétlődnie. Könnyortelenül.

Ülök az ablakom mellett és várom. Még csak alkonyat van. Hideg vagyok, egészen nyugodt. Valaminek délelőtt kellett történnie — helyesebben: kellett volna történnie velem, mert különben nem érteném ezt a hidegséget. Valami szörnyű dolognak kellett történnie. Erre nem emlékszem. Várok, tudom, bizonyosan, hogy ma el fog jönni. Mint ahogyan akkor is eljött.

Mikor?

Ej, ezek felesleg kérdések. Az idő rohan. És én menekülni akarok.

Én nem fogom megtenni azt, amit meg kell tennem. Nem akarom megtenni.

Nem fogom bevárni őt. Nem fogom magamtól féltengerezni azzal, hogy a nevetése, a csufondáros és gonosz nevetése felborzolja minden porcikámat, amikor itt fogok heverni a lábainál. — Nem fogom megragadni a kezét és nem fogom őt kényszeríteni semmire. Nem fogom odáig vinni a dolgot, hogy kimondjon szavakat, amiket most még nem ismerek, de amik majd utálattal és retentő haraggal töltönek el. — Nem fogom megfogni az előre előkészített késnek vésett és hideg markolatát és nem fogom —

Nem? De ha így kell történnie! Ha így történt és így fog újból történni!

Egyre sötétebb van. Ott hagytam az ablakot. Reszketek. Megállok az óra előtt. Ez az óra, amelyről mindig azt hittem, hogy áll, most hét órát mutat.

Még egy teljes óram van. Épp nyolc órában lesznek a mutatók, amikor a lépcső, a vén és kanyargó lépcső megnyikordul majd a könnyű lépései alatt.

Most felveszem a tört és kezembem tartom. Végigsimítom pénzéjét. Kissé rozsdás. Mosolygók, kabultan és félig-meddig részegen. Pedig inkább borzalom veszt erőltetlek.

Legjobban szeretnék elfutni hazulról. Hiszen csak ez a szoba az, amelyben e retentő parancsok: parancsok.

De nem tudok. Érzem, hogy nem is szabad. Amellett pedig valami sóvárgó és

gyönyörteljes íze van ennek az egész kétségbeesett állapotnak. Mert hiszen nem sokára — végre — látni fogom. Illata megtölti a szobámat. És bár minden könnyörtelen következetességgel történik, ebben az egyben, a befejezésben: hátha...?

Ó, ó, hiábavaló reménység! Ugy fog történni, pontosan, minden úgy fog történni.

Mit csináljak? Merre meneküljek ennek a hihetetlen és megfeszítő erőnek szörnyű ujjai előtt?

Ki ad nekem tanácsot?

Ha talán —

A napló itt megszakadt.

Részletek egy napilap rendőri tudósítójának cikkéből:

„Az esetnek van bizonyos rejtélyes színezete. A fiatalember, akinek a rendőrség megállapítása szerint Túri János a neve és miniszteri hivatalnok, feltétlenül korrekt és józanéletű ember volt. Anyagi zavarokkal nem küzdött. Semmiféle szerelmi viszonya nem volt. A lakásadó tanúsága szerint senki meg nem látogatta az alatt a két hét alatt, mióta ott lakott. Nem tudnak arról sem, hogy valami hozzátartozója lett volna. Magános ember volt, pontos, lelkiismeretes. Ámbár pár nap óta beteges jelentett — életében először — a hivatalában. Háziasszonya vallomása szerint, ennek dacára mindennap kijárt hazulról és semmivel sem árulta el, hogy súlyosabb baja lenne. Ez a távolmaradás a hivatalból mégis amellett bizonyít, hogy a tragédia e pár nap alatt játszódott le és ő napokig készült a tetterre.

„A tör, — tulajdonképp egy régimivű, erős papírvágókés, — úgy látszik, be volt préselve az ágy oldalára, hegyével fölfelé. Túri János az így előkészített késszel teljes erejével rázuhant, még pedig alaposan kiszámítva, hogy a kés a melle közepét járta át. Elvérzett. Lehetőségek azonban, — ha bünténnel állunk szemben, — hogy a tettes vagy a tettesek csak utólag fektették őt ebbe a szinte hihetetlen helyzetbe.

„A fiatalember holmijait még nem kutatták át apróra és így lehetséges, hogy levelei vagy írásai közt valami nyomra bukkan a hatóság.

„Munkatársunk elbeszélgetett a lakás tulajdonosnőjével, egy rokonszenves öregasszonnyal. Az öreg hölgyet megrendítette ez a tragikus eset, amely tegnap este játszódott le, alig pár lépésnyire tőle, míg ő nyugodtan aludt. Alig tudtuk megnyugtatót, Kuriózumkép feljegyezzük azt a dolgot, amit az öreg hölgy a beszélgetés során mondott el nekünk. Alítólag — a hölgy erre még rég elhunyt anyja meségetéseiből emlékszik — mintegy száz évvel ezelőtt ugyanabban a szobában gyilkos tragédia játszódott le. A ház akkori lakója, egy magányos férfi, megölt egy férjes asszonyt, aki szerelmi légyottban volt nála. A hagyomány szerint ez a hölgy hírhedt volt arról, hogy az örület határáig tudta hajszolni szerelmes udvarlóját. A gyilkos leülte büntetését, azután elbujdosott valami félreeső vidékre. Valaki egyszer hírt hozott róla, hogy nevet változtatott, családot alapított. Természetesen: ez csak mende-monda és semmi összefüggésben nincs a Túri-esettel. Csupán, mint érdekességet említjük meg. Hiába, az öreg emberek babonásak.“

(Vége.)

Himalája divatmellények 520 lei

Himalája vállkendők . . 360 lei

Női sapkák . . . . . 45 leitől

kötött kabátok, gyermek szvetterek, utazó plédok, mindennemű kötött árúk, óriási vászték. — Olcsó árak. — Kicsinyben is

Leitner & Kondon

kötött és szövött áru nagykereskedésben, Piața Mihai Viteazul (Nagypiac-tér) 5. sz. a.

ipartestület helyiségében rendkívüli közgyűlést tart. Erre azon kéréssel hívja meg az ipartestület tagokat, hogy tekintettel a rendkívül fontos tárgysorozatra, teljes mértékben megjelenni szíveskedjenek. — Tárgysorozat: jelentés a szakiskola működéséről. A szakosztálynak szindikátussá alakulása. Jelentés a műsoros táncverseny ügyében tett intézkedésekről. Tisztelettel a Szakosztály elnöksége.

Felhívás az iparosokhoz.

Felhívjuk az ipartestület tagjainak figyelmét arra, hogy a munkakönyvek beérkezését pontosan észközőlni szíveskedjenek, nehogy ennek elmulasztásából nekik büntetésnek, a könyv tulajdonosának pedig károsodásnak tegyék ki. Figyelmeztetjük tagjainkat, hogy az 1924. évre szóló tagsági díj fizetése immár halaszthatatlan, s éppen ezért kérjük azt pénzbevezető szolgáltnak teljes összegben kifizetni, mert a hátralékokat kénytelenek leszünk kőadó módjára a városi végrehajtóval beajtatni. Tisztelettel az Ipartestület elnöksége.

December 5-én este 8 órai kezdettel

Nagyszabásu

Divatrevü

A Városi Színházban

Színre kerül

Reggeltől-Hajnalig

című operett revü. Irta:

Hilf László

Zenétjét összeállította:

Várady Aladár

Nagyvárad legelőkelőbb cégének bevonásával szenzációs

toilettek és

divatruháknak bemutatása.

Előjegyzéseket még elfogad a Központi Újság és jegyiroda.

Női kabátok és ruhák

elegáns kivitelben a legújatnyosabban

Hevesi áruházban

Strada Nicolae Jorga — Zöldfa-utca.

Nagy elárusítás

óriási raktár miatt **téli kabát-**

szövetekben, öltöny és fel-

öltő szövetek legolcsóbb árban.

HAVAS és GRÜNFELD

ruháruháza, Avr. J. (Kossuth)-u. 8. — Cimre (Huyem)

Schwartz Lajos uriszabó, Ep. Ciorogariu(Uri)-u. 1.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Osram

Jó munka csak jó világítás mellett eszközölhető.
Jó, káprázatmentes világítás többszörösen megfizetődik.

Osram lámpával tökéletesíti világítását

Mitra

Vas- és rézesztergályos

munkákat, szereléseket, gépjavításokat, speciális stancnikat s mindenféle lakatos munkákat szakaszosan készítünk.

Kovács és Kubicsék Str. Millevard (Arany J.)-u. 14.

Saját készítésű

Cipők 600 Lei
míg a készlet tart.

Gáll cipész, Reg. Ferd. 7a.

az egyedüli valódi.

„Rádor” 788

Ügyeljünk
a **DIANA** névre.

Szeszgyár eladó vagy bérbeadó!

Sf. Gheorghe (Sepsiszentgyörgy) város közepén fekvő, Kupferstich-féle, üzemben levő szeszgyár, szeszfinomító és ecetgyár, nyolc szobás modern urilakás, főzői lakás, irodahelyiségek, raktárak és gazdasági épületekkel stb. eladó vagy bérbeadó. Érdeklődni **Özv. Schwartz Ferenc**nél, Sf. Gheorghe Darabánji-utca 17. szám alatt lehet.

Kárpitos

munkákat a legszebb kivitelben jutányos áron készít

Kovács kárpitos

Strada Francisc Deac (Deák Ferenc)-utca 1. szám.

UTAZÓ

a rövidúru szakmából, Erdélyben jól bevezetett állást keres **azonnalra**
Szíves megkereséseket „Rövidúru” jellegre a Hegedűs Hirlapirodába kér.

Ruhákat legolcsóbban fest, tisztít; gallérokat és kézeleket leg-
szébben **mos és vasal**

Szabó László Sf. Ladislau (Körös-utca) 1.
Fiók: Bazárépület.

Fehérnemű szalonunkat

a mai kor igényeinek megfelelően kibővítve és a legmodernebb gépekkel felszerelve ujjonnan **megnyitottuk**. Kérjük a n. é. közönség további szíves pártfogását

Rosenbergné és Krauszné
Pável-utca 18. szám.

BURGONYA
válogatott kilója **3 Lei 50**
bani. 50 kg: vételnél árendmennyel házhoz szállítva
Spitz, G. Mosoiu, Kert-u. 1

Szőlősgazdákat

és bortermelőket saját érdekében figyelmeztetjük, hogy egyesek nagy reklámmal igyekeznek felvenni megrendeléseket olyan címen, mintha saját telepükön termelnének oltványokat. Így a megrendelők sok esetben csak kísérletezőktől kikertülő hitvány oltványokat és gyökeresített direkt termőket kapnak. Ennek elkerülése végett figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy szőlőoltványok és direkt-termék a legjobb minőségben és szavatosság mellett csak

Balc & Co. Comon
[cégnél szerezhető be.

Oradea-Mare, Str. Podgorilor (Nálgész-telap)
No. 101. A vasutállomással szemben.

Árverési hirdetés.

Az olaszii róm. kath. iskolaszék Bulv. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 24. sz. a. levő iskolájánál egy üzemeltető átakitandó helyiség bérbeadására zárt ajánlati árverést hirdet. Árverési feltételek megtudhatók Str. Gen. Berthelot (Sal Ferenc-utca) 9. sz. a. a róm. kath. plébániái hivatalban naponként d. e. 10–12 óráig. Ajánlat beadási határidő 1924. november 26 d. e. 12 óra.

Róm. kath. Iskolaszék.

Utlevel és Vizum

Ügyekben
legolcsóbb, leggyorsabb, legpontosab

SCHREIER

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca 1. sz.
Weiszlovics-ház.

Üzleti könyvek

minden létező nagyságban és kivitelben kaphatók

MÉGAY és LÁSZLÓ

papírkereskedésében, Str. Avram Jancu 2.

Hócipő és kalocsni

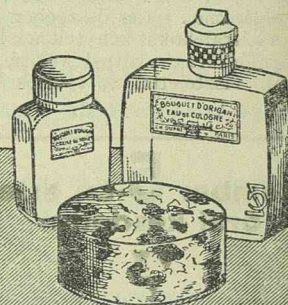
talpalását és javítását vállalom. **Rosenfeld**
Strada Alexandri (Teleki-utca) 25. sz. alatt.

Szücsmunkát

elsőrendű kivitelben, olcsó áron készít, úgy hozott, mint saját anyagából
Bodnár Lajos
szücs- és szőrmé áru üzlete, Sas-passage

»SENGBUSCH«
amerikai **TENTATARTÓ** kizárólag
SONNENFELD
r.-l. papírruházában Oradea-Mare, Piața Regina Maria 3. kapható

Az előkelő világ csak Ch. Dupré féle

BOUQUET d'ORIGAN
Kölnivíz
Rizsport.
Arczsermet
CH. DUPRÉ PARIS

Eredeti angol szövethat
legolcsóbban beszerezhető
SCHNEIDER és MIHELFI posztóáruháza
Reg. Ferd. (Rákóczi)-ut 10. és Avram J. (Kossuth)-

Galvani

A LEGJOBB ELEMEK

Gyártja: Galvani gyár, Timișoara

VEGYTISZTÍTÁST VÁLLAL

Patyolat gőzmosóda

Str. Gen. Mosoiu (Mezei Mihály-utca) 7.

MOS, TISZTÍT, VASAL

Kívánatra házhoz küld és hazaszállít.

Harisnya, keztyű, csipke, hímzések, rövidáruk

SZABÓKELLÉKEK
GYAPJU SWETTEREK

legolcsóbban beszerezhető

Kék Csillag Aruházba

Piața Unirii (Szt. László-tér)

Irodabútorok, parketták
Rimanóczy

Mindentféle fenyő és tölgy-fűrészárut jutányos áron, elsőrendű minőségben kapható

műbútor és parkettagyárt. Oradea-Mare Strad Clujului 117. Telefon 27

Karácsonyi

Leszállított árakban

Tea-észlet színes	400	Leu
Kávékészlet	400	"
Peketkávékészlet	460	"
Boroskészlet 6 személyes	56	"
Vízkeszlet 6 személyre	56	"
Likörkészlet tálcás	84	"
Befőtteskészlet 6 szem.	130	"
Mozdókkészlet színes	430	"
Ékező-észlet színes	900	"
Ékezőkészlet aranyos	1000	"

Disztribúció Konyhafelszerelés
Tablaúveg Képkreterezés
Eladás nagyban

Frații KOMLÓS Testvérek
gyári raktár: Oradea-Mare (Nagyvárad)
Str. N. Jorga (Zöldfa-utca), 17. Telefon: 3 2

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Vasárnap d. u. fél 3 órai kezdettel: Arvácska, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap d. u. 5 órai kezdettel: Antónia, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este: Román előadás.

Hétfő: Leányvásár, Bihari Sándorral, A) bérlet.

Kedd: Román előadás.

Szerda: Önagysága két férje, ujdonság először, bérleten kívül, premierbérlet.

Csütörtök: Önagysága két férje, ujdonság mártor, A) bérlet.

Péntek: Meghalok utánad, operettbemutató, előb) bérlet, premierbérlet.

Szombat d. u.: Casanova olcsó helyárakkal, fél 3 órai kezdettel.

Szombat este: Meghalok utánad, ujdonság mártor, bérleten kívül.

Vasárnap d. u. fél három órakor: Sztambul róma, Bihari Sándorral, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap d. u. 5 órakor: Antónia, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este fél 9 órai kezdettel: Meghalok utánad, ujdonság harmadszor, bérleten kívül.

Hétfő: Meghalok utánad, ujdonság negyedszer, bérlet.

Bihari Sándor bemutatkozása. Bihari Sándornak, ha sokban új is a nagyradi publikum, ennek a közönségnek a új és idegen Bihari Sándor. Tudta, hogy mit várhat ettől a képzett és kiválóan intelligens énekestől és várakozásában nem csalódott. Sőt! Bihari Sándor a budapesti rutin után tehetségében kifejlődve, tudásában megerősödve lépett a váradi színház rivaldái elé s a Sztambul rózsája napi előadása egy rendkívül meleg víztöltés örömeit sugározta. Bihari Sándor olyan értékes egyénisége az együttesnek, ebben az értékekben szűkolkodó színházban, hogy ökonómikus felhasználása nem lesz könnyebbségére a nehezségekkel küzdő direktciónak. A nem létező madonnát azonban Bihari Sándor se pótolhatja s Betegh Bébi minden igyekezményétől a partitúrán, amely nem mer kegyelmet, legyen a közönség bármely elnéző is.

Leányvásár. Hétfő este Jakobi Viktor viadóra operettje, a Leányvásár kerül színe a főszerepben Bihari Sándorral, aki péntek esti előadás alkalmával bizonyította, hogy budapesti színi élet alatt egy énekművésztől, mint játékosan megizmosodott. A Leányvásár több szerepét Biczó Margit, Barna Sári, Halmayné, Bihari Sándor, Galambos játsszák. A Leányvásár A) bérleten megy.

Francia vígjátékpremier. A drámai együttes este egy rendkívül szellemes és kedvesen játszó Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

káns francia vígjátékot mutat be, melynek Önagysága két férje a címe. A francia vígjátékban a főszerepeket Jósika Mici, T. Pogány Janka, Nagy Bernad, Gál Piri, Tóth Elek és Gróf László játsszák. Önagysága két férje szerdán bérleten kívül, csütörtökön A) bérletben és premierbérletben kerül színe.

Meghalok utánad. Az igazgatóság ezen a héten operettpremierrel is kedveskedik a közönségnek, amennyiben pénteken este premierbérletben Kálmán Andor és Győri Emil pompás operettjét, a Meghalok utánad hozza színe. Kálmán Andor nagyradi származású és így a premiernek az is különös értékét ad, hogy egy helyi szerzőnek országsszerte ismertté vált munkáját láthatja a közönség. Az új operett főszerepét Biczó Margit, Barna Sári, Rohonczy és Bihari Nándor játsszák. A változatos és számtalan táncal tarkított darabot Hetényi Elemér főrendező avatott keze rendezi. A zenekart pedig Békefi Mihály karmester tanította be. A Meghalok utánad szombaton és vasárnap bérletben, hetfőn A) bérletben kerül színe.

MOZI

A kis bohóc a Dorian-filmszínházban. Ma, vasárnap látható ujjára „A kis bohóc” című Dorian-film a kis Jackie Cogagnonai a főszerepben. A nagy művész, akivel kevés olyan jó filmet láttunk, mint „A kis bohóc”. Ezen szerepében fenomenális játékával hol megnevetteti, hol könnyekre fakasztja a közönséget. A kis Jackie, mint büffes-gyermek kerül egy cirkuszba. Egy este a kis Babette műlovarró betegsége miatt nem léphet fel és Jackie Cogagnon helyettesíti a cirkuszigazgató tudva neműl. A beugrás kitűnően sikerült és Jackie Cogagnon az igazgató nagy fizetéssel szerződött társulatához. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. A 3 órás előadás mérsékelt helyáru. Jön: a „Fenség” Dorian-film.

Pat és Patachon az Apollóban. Isten áldása az emberiség részére ez a két kitűnő dán komikus, kik minden mozdulatukkal vilánszerűleg provokálják halás közönségükből a jókedvet. Az „Ácsempészek” című 6 felvonásos burleszkben állandó derűtűzben tartják a nézőt, a darab maga is oly kitűnően van megcsinálva, hogy a két kitűnő művész majdnem állandóan szerepel. S bizony annyi a helyzetkomikum benne, amit a két jóbarátunk alaposan ki is használt, hogy az ember alig kerül ki a nevetésből. Meg kell e két komikust mindenkinek néznie.

A „Magas diplomácia” a Passage (volt Vigadó) mozgókínoban. Egy kiváló magyar film a „Magas diplomácia” került ma, vasárnap ujjára musorra. A film témája az udvari életről van merítve és a főszerepét a legjobb magyar filmművészek: Latabár Árpád, Lóth László, Abonyi Tivadar és Kürthy Teréz alakítják. Musorra kerül ezen kívül „Séffel boxbajnokká” című 2 kagatót felvonásban, valamint „Fatty vetélytárs” burleszk 2 felvonásban. Az előadások fél 4, fél 6, fél 8 és egy negyed 10 órakor kezdődnek. A fél 4 óras előadás mérsékelt helyáru. A Passage-mozgókínoban a helyáru a régiék maradtak.

A Hegedűs Hirlapiroda kölcsönkönyvtárába

a következő könyvek érkeztek:

Balzac: Goriot apó, Grandet Eugénia	2458.
Barbusse: Szerelmek pokla	2459
Bárony: Boszorkány	2460
Couperus: Psyche	2456
Dumas: Korinthusi leány	2461
Emerson: Essayk	2464
Ewers: Lidere	2462
Feuillet: Egy szegény ifjú története	2463
Hope: Hentzau Ruppert I-II.	2457 A-B
Kaczér I.: Khafrit az egyiptomi asszony	2465
Karinthy: Harun al rasid	2466
Milko I.: Firenzei est	2467
Móricz: Harmatos róza	2468
Móricz: Tűznek nem szabad kialudni	2469
Thury: Sorompó	2470
Sott Elliot: Primitív ember hajdan és most	2456
Alexander: Az ember	2473
Balzac: Honorine	2489
Beniczky: Végzetes tévedés I-II.	2477 A-B
Farrere: Akiket halálra ítélték	2486
Glass: Fekeszett emberiség	2488
Glyn: Erzsébet látogatásai	2482

Glyn: Evangeline vallomásai	2481
Gogoly: Bulyba társz	2485
Maran Rene: Batuala (néger regény)	2478
Mathers: Hévész	2480
Mereskovszky: Kelet titkai	2484
Porzolt: Szerelmes lányok	2487
Rolland: Nyár	2483
Szederkényi: Sorsok, ha találkoznak	2479
Tolnai: Világlexikon I.	2471
Tolnai: Világlexikon VIII.	2472
Verne Gyula: Camp ole sorsjegye	2475
Verne Gyula: Chancellor	2490
Verne Gyula: Dunai hajós	2476
Verne Gyula: Falu a levegőben	2491
Verne Gyula: Tizenöt éves kapitány	2474

Asztalos műhelyemet

teljesen megnagyobbítva és villanyerőre berendezve Szacsavay-utca 76 szám alól
Str. Cogalniceanu (Várady Zsigmond-u. 43 sz. alá helyeztem át.

A n. é. közönség további szíves pártfogását kérem, tisztelettel

Vass József

épílt- és műbutor-asztalos

ESŐÉRNŐ ROSENBERG TESTVÉREK

N. Jorga (Zöldfa-utca) 8. — Behúzás gyorsan készült

Árverési hirdelmény

Hitelezőnek kérelmére fizetésben késedelem adása által nála kézi zálogképen e helyezett mintegy 80 metnyi elsőrendű ösi és téi angol írvi zövetek adós költségére és veszélyére a Cosbuc-utca 7. sz. a. lévő hivatali helyiségemben 1924 évi november 26-án 16 órakor (d. u. 4) közberjövetelem mellett megtartandó nyilvános árverésen a fellebbt ígérőnek készpénzfizetés ellenében a lot. nak adani. Kiküldési ár 90 000.— Lei ajánlat hiányában az áru ennél aacsonyabb árban is eladatik. Bá atpénz 10,00.— Lei.

Hitelező az árúért semminemű szavatosságot nem vállal.

Az áru az árverés napján hivatali helyiségben megtekinthető.

Oradea-Mare, 1924 nov. 22.

(ss) Dr Gheorghe Popa
notar public.

Vezető állásra keres vegyészeti gyár

perfekt német, magyar, román, nagy kereskedelmi gyakorlatú bíró hasonló alkalmazásban már volt **uriembert**
Ajánlatok fizetési igény megjelölésével „Biztos Jövő” jeligére Rudolf Mosse (Sándor Hirlapiroda) Arad kéretnek.

CEMENT

M. A. K. gyártmány rak-tárról azonnal csakis vagon tétetekben kapható

ECONOMIA R. T.

Piața Mihailu Viteazul No. 1.
Telefon: 8—58. Telefon: 8—58.

Előkelő női divatüzlet részére Aradon

jó fizetéssel elsőrangú

kirakal-rendező első segédel

lehetőleg azonnali belépésre

keresünk. — Ajánlatot

„ELSŐ SEGÉD” jeligére Rudolf Mosse (Sándor Hirlapiroda) Arad kérünk.

